

DIRVA

Nr. 131

LAPKRITIS - NOVEMBER 15, 1963

Cleveland, Ohio

Streiko organizavimas nepavyko

Brazilijos pramonės gigantas, Sao Paulo miestas ir apylinkės, nuo spalio 29 d. ligi lapkričio 2 d. išgyveno naują krizę. Vyriausias streikų organizavimo komitetas buvo sugalvojęs primesti visiems dirbantiems ir darbdaviams naujas darbo sutarčių pasirašymo taisykles, turbūt pačias moderniškiausias pasaulyje. Pagal šio komiteto reikalavimą visi pramonės darbininkai privalėję pasirašyti vienodas darbo sutartis, nežiūrint to fakto, kad esama 87-rių skirtingų profesinių grupių.

Šis reikalavimas pasiekė Apygardos Darbo Tribunolą Sao Paulo. Teisėjai, labai maža balsų dauguma vos 4 prieš 3, nutarė, kad streikų organizatorių reikalavimas esąs neteisėtas: kiekviena profesinių sągų vadovybė turinti teisę atskirai pasirašyti darbo sutartis su darbdaviais.

Tas pat teismas bent dalinai patenkino dirbančiųjų atlyginimo pakėlimo reikalavimus: nuo spalio 1 d. gaunamos algos pakeliamos 80%; gi vėliau atlyginimai bus kėlimi po 30% kas kiekvienus tris mėnesius.

Nėra jokios abejonės, kad Brazilijos dirbantieji galėtų būti geriau apmokami, bet, turint galvoje čia vyraujantį gana žemą pragyvenimo lygį, galima teigti, kad kai kurios dirbančiųjų grupės neturėtų jokio pagrindo skųstis. Tačiau ar esama ribos streikų organizatoriams? Praėjusią savaitę jie buvo pateikę vienus reikalavimus, o kokius gi jie pateiks po mėnesio ar kiek vėliau, kas žino?

Ši strategija nenustatoma pačioje Brazilijoje. Šią visą subversinę veiklą organizuoja Lotynų Amerikos Kominternas, šiam organui svarbu drumsti vandenį, kad pasiekus darbininkų parėdymams ir šiaip dar nesutvarkytiems įstatymams. Ir taip kaip pastangas, kad išstumtų JAV ir Vakarų Europos kapitalą iš Brazilijos. Kai kapitalas bus išstumtas, tada krašte kils ūkinis chaosas. Ką jis atneš, kas gali žinoti? Gal būtų ir kairiesiems pergalė. Tada ant šių griuvėsių bus bandoma pastatyti naują tvarką, kaip apie ją rugsėjo 12 d. sukilime sostinėje Brasília puskarininkai teigė, kad "žmonės patys valdysis". Žinia, besivaldančius žmones tvarkys komunistai.

JURGIS ŠATORIUS
Dirvos korespondentas
Brazilijoje

Tas, tada krašte kils ūkinis chaosas. Ką jis atneš, kas gali žinoti? Gal būtų ir kairiesiems pergalė. Tada ant šių griuvėsių bus bandoma pastatyti naują tvarką, kaip apie ją rugsėjo 12 d. sukilime sostinėje Brasília puskarininkai teigė, kad "žmonės patys valdysis". Žinia, besivaldančius žmones tvarkys komunistai.

Sao Paulo streikas davė progą, po ilgesnės tylos pertraukos, prabilti Guanabaro gub. Carlos Lacerdai. Aišku, kad gub. Lacerda apkaltino streikų organizatorius, primindamas tokį dabartinio prezidento J. Goulart pareiškimą iš 1951 m., kai pastarasis yra dar buvęs Darbo Ministras. Esą p. Lacerda tai girdėjęs asmeniškai ir štai jo (L) cituoti žodžiai: "Aš nesu peronistas, sakė Goulart. Esu tik Pe-

rono draugas. Aš gerbiu pastarąjį už tai, kad jis sugebėjo Argentinoje suorganizuoti streikus ligi tokio laipsnio, kad streiką galima paskelbti paspaudus vieną mygtuką, ir jį atšaukti paspaudžiant antrąjį". Lacerda teigė, kad streikų nori tik tie, kurie niekada nedirba, gi pralošiančioji pusė yra ne kas kitas, bet darbininkai.

Toliau gubernatorių teigė, kad "Brazilija izoliavosi tarptautinėje arenoje, besistengdama vesti taip vadinamą nepriklausomą politiką".

Žinia, šitas ir kiti gub. Lacerdos pareiškimai, kritikuoją dabartinę valdžią, turėjo tikslą patraukti į save klausytojų ir skaitytojų dėmesį. Kaip žinoma, jau praėjusią savaitę gub. Lacerda patvirtino, kad jis būsiantis kandidatas į Brazilijos prezidentus 1965 m. Nors ligi rinkimų dar gana daug laiko, bet jau dabar pradedama priešrinkiminė agitacija.

SKANDALAI IR DĖMESYS MOTERS GROŽIUI

VYT. ALSEIKA
Dirvos korespondentas
V. Vokietijoje

reikalų ministrą. Idomu ir tai, kad visi skandalai kyla ar būna išskeliami Hamburgo mieste, kur susitelkę patys galingieji vokiečių spaudos koncernai, kur pasirodo masinių tiražų dienraščiai, kaip "Bild", labai plačiai paplitę iliustruoti žurnalai, kaip "Stern", ir kur leidžiami įtakingi bei rimti politinio-kultūrinio turinio savaitraščiai, kaip "Die Zeit".

"Die Zeit" ir "Stern" pastaruoju metu ir yra patys didieji centrai, iš kurių nepaliaujamai kedenamas vidaus reik. ministeris. Dabar visas tas skandalas pavestas ištirti parlamento (Bundestage) komisijai ir mums priderėtų nuo įvairių komentarų susilaikyti. Galima tik pridurti, kad erotika bei politinės sensacijos ypatingai pabrėžias "Stern" visai neseniai (44 nr.) išryškino dar kitą kraštą jaudinantį skandaluką -- mikrofonais pasinaudojant pasiklausoma, ką uždaruose susirinkimuose aptaria politikai ar šiaip veikėjai, kultūrininkai. Skandalas? Gali būti, bet vokiečių įstaigos arba kaltę verčia mieliems sąjungininkams, arba sako, kad čia valdžios organai esą bejėgiai, nors ir pripažįsta, kad tai veržimasis į gyventojų intimumo sferą.

*

Vakarų vokiečiai nuolat šaukia bei verkšlenia ir ... apsimina, kai jiems burnon įkiša-

Vienišas vietnamietis sargybinis prie įėjimo į fortifikuotą kaimą. Spygliuotų vielų užtvoros ir vinių keliai saugo nuo staigaus komunistinių partizanų užpuolimų.

Perspektyvos Pietų Vietname

Pirmadienį New York Herald Tribune Saigono korespondentas Sanche de Gramont paskelbė savo versiją apie sukilimą Pietų Vietname. Pagal ją, prezidentas Diem ir jo brolis Nhu, sukilėliams puolant prezidento rūmus, iš jų pabėgo ir turėjo progos nuvykti į pietus, kur galėtų sutelkti savo šalininkus, tačiau tos pro-

Vytautas Meškauskas

gos nepanaudojo, bet išbažnyčios nuvyko į sukilėlių vyr. būstinę. Ten prezidentui buvo pasiūlyta įkalbėti į mikrofoną savo atstataitydinimą. Diem tačiau atsakė tai padaryti, o jo brolis padarė įžeidžiančių pastabų apie karius. Taip besiginčijant kažkas paleido šūvių seriją iš kulkosvaidžio į Nhu, o Diemas buvo nušautas šūviu į galvą. Karininkai susitarė tai laikyti paslaptyste. Vėliau buvo paskelbta, kad Diem ir Nhu buvo nušauti, jiems besigrumiant dėl revoliucijos su juos atgabenti pasiūstu kapitonu.

Jei taip iš tikro buvo, tokia įvykių eiga nekaltai sukilėlių naudai. Jų nervai pasirodė esą nestiprūs. Bet ne apie žmoniškiasias savybes norime čia kalbėti, bet apie to krašto ateitį.

New York Herald Tribune vedamajame rašė, kad Saigone esą nuomonių, kad iš naujojo režimo iškilisias vietnamiečių Nasseris. Kokia nauda amerikiečiams iš to, kad Diemą pakeis Nasserio tipo "demokratija", kuri iš tikro yra dar žiauresnė diktatūra? Pasak Herald Tribune:

"Dabar yra tinkamas laikas rimtai apsvarstyti Washingtonie ir Saigone, kokios rūšies vyriausybę mes norėtumėm matyti Pietų Vietname.

Tai nutarus, dvi vyriausybės turėtų aptarti mūšio lauko alternatyvas. Viena iš jų būtų pradėti derybas su komunistais... kita tokias idėjas atmesti kaip neprotiną ir šiuo metu netinkančias.

Nes tol, kol komunistiniai partizanai neišnaikinti Pietų Vietname, nėra vilties pasiekti kito susitarimo, kaip tokio, kuriuo laimėtų komunistinė pusė. Kad derėtis jėgos persvara savo pusėje, reikia pasiekti laimėjimų mūšio laukuose. O kad juos pasiektumė, mes pirmučiausia privalome turėti pastovią ir priimtą vyriausybę Saigone."

Amerikiečių korespondentai Saigone, kurių dauguma nekenė prezidento Diemo ir jo giminės, dabar praneša, kad Pietų Vietnamo kariuomenės ūpas yra pakilęs. Kiek laiko tas ūpo pakilimas?

tesis, sunku pasakyti, nes partizaninio karo laimėjimas reikalauja ne tik gero ūpo, bet ir išvermės. Tai nėra viešas karas, bet iš pasalių. Jį laimėti sunkina "globalinė" JAV politika, kuri neleidžia pulti partizanų tiekimo ir vadovavimo bazių šiaurės Vietname.

Kokia būtų tolimesnė Pietų Vietnamo ateitis, viena kol kas aišku, kad prezidentas J.F. Kennedy padarė gudrų vidaus politikoje ėjimą, į Saigoną ambasadorium pasiųsdamas buv. respublikonų kandidatą į viceprezidentus Henry Cabot Lodge. Kodėl tas sutiko ten vykti, kol kas yra nežinoma. Žinoma, kad Lodge buvo įspėtas apie JFK planus užkrauti dalį atsakomybės tuo būdu respublikonams, tačiau nenorėjęs klausyti, šiaip ar taip, jei JAV nenorės leisti įsigalėti Pietų Vietname Nasserio tipo karinei diktatūrai, jos turės dar daugiau kištis į visus to krašto reikalus, kas pareikalaus dar daugiau žmonių ir pinigų.

ŽINIOS IŠ VISO PASAULIO

* IZVESTIJA NEIGIA TVIRTINIMUS, kad Chruščiovas bet kada būtų pažadėjęs ištraukti rusų kariuomenės dalinius iš Kubos. Tai esąs Kubos ir Sov. Sąjungos reikalas ir niekas nei Harrimanas, nei "kitas ponas Amerikoje" neturės teisės kištis į tą reikalą. Kariuomenės ištraukimas iš Kubos galys būti sutartas tik bendru karinių bazių panaikinimui tiek iš Rytų, tiek ir iš Vakarų pusės.

Harrimano pareiškimas, kad Chruščiovas pažadėjęs išgabenti sovietų karius iš Kubos buvęs blogai supastas. Tuo reikalu kalbant, Chruščiovas panaudojęs seną rusišką anekdotą apie prinčą, pagavusį žmogą flirtuojant su tarnu. Paklausus tarno, kiek metų jis su princese flirtuojąs, tas atsakė -- tik tamsi naktis ir pūkai tegalį žinoti.

Tai esąs atsakymas į Harrimano klausimą.

Lieka dar vienas neatsakytas klausimas, nuolat statomas korespondentui prezidentui Kennedžiui spaudos konferencijų metu. Nuolat klausiant, ar mažėja sovietų karių skaičius Kuboje, atsakymas būna vis tas pats: mažėja, tik nesą tikrų duomenų -- kiek kamgi tada iš viso toks klausimas reikalingas, jei Kuba yra vieta, kur negalima nosies kišti? Nejaugi Kennedy su Harrimanu yra blogiau informuoti, negu Izvestijos?

* VALSTYBĖS DEPARTAMENTAS pagrįsino Sov. Sąjungai nutraukusias prasidedančias derybas dėl kultūrinių ryšių, jei nebus paleistas prof. Frederick C. Barghoorn, suimtas Sov. Sąjungoje ir apkaltintas šnipinėjimu.

* GUB. NELSON A. ROCKWELLERIS, kandidatas į JAV prezidentus, pirmuoju pradėjęs agitacinę kovą už savo kandidatūrą, pasirinko "vidurio kelią", savo kalbose puolant tiek Kennedžio administraciją, tiek ir "respublikonų reakcionierinę dešinę".

ŠIANDIEN IR RYTOJ

RAUDONOJI Kinija nėra jau taip stipri, kaip stengiasi pasirodyti prieš pasaulį. Jos viduj, ypač Kuang-Tung provincijoje, stipri partizanų antikomunistinė veikla neduoda Pekino valdovams ramybės.

Kad ir nedideliais būriais, karts nuo karto iš Formozos parašiuojami partizanai veda žiaurią kovą prieš komunistus. Per paskutinius 3 mėnesius Kinijoje buvo nuleistos trys parašiuotinių grupės, kurios pasiskleidė prie Hui-Yang, Hui-Lai, Tien-Pai ir Tai-Chan miestų. Laikė susirėmimų, pagal Pekino pranešimus, žiauriuose kovose buvo užmušti 172 partizanai. Formozos partizanų žuvimą patvirtina, bet sako, kad komunistų nuostoliai keliariopai didesni. Neseniai vienas partizanų būrys iš 20 vyrų buvo susirėmęs su komunistais prie Tai-Chan miesto. Kova tęsėsi 17 dienų prieš kelis tūkstančius komunistų karių. Galutinai partizanų būrys buvo iki vieno likviduotas, bet komunistai neteko 160 vyrų...

Kinijos komunistai kovai su partizanais yra sumobilizavę apie 100,000 kariuomenės ir prisipažįsta, kad per paskutinius tris mėnesius neteko 700 vyrų.

Formoza, patiekdama žinias apie partizaninį judėjimą Kinijoje, neigia, kad partizanai veikia su Amerikos pagalba. Antikomunistinė veikla neturi jokio ryšio suamerikiečiais. Priešingai, iš Washingtono pusės daromos klūtys, kad partizanai iš Formozos nebūtų parašiuojami Kinijoje. Jei partizanai turi amerikiečių ginklus, tai čia nieko nuostabaus, nes tokiais ginklais yra ginkluota ir komunistų armija.

Formoza neigia Pekino pranešimus, kad rezistencija Kinijoje likviduota. Priešingai, ji yra dar labiau sustiprėjusi. Per paskutinius mėnesius ji labiau sukoncentruota Kuang-Tung provincijoje, kur buvo įvykdyta daug sabotažo veiksmų ir susprogdintos įmonės. Patys kinai netiki Mao Tse-tungo vyriausybės pranešimais ir Pekinas priverstas budriau sekti gyventojus nuo prieškomunistinės veiklos. Tas parodo, kad rezistencijos grupės Kinijoje atlieka didelį darbą ir kad jų veikla randa paramą pas gyventojus.

*

KINIJOJE jaunas Liang, grįžęs iš mokyklos, pasakoja tėvui: -- Mokytojas mums sakė, kad Chruščiovas yra Kinijos priešas! -- Ar jis paaiškino kodėl? -- klausia tėvas. -- Taip, bet aš nieko nesupratau. Gal tu, tėte, galėtum man paaiškinti. Aš maniau, kad Chruščiovas yra Mao Tse-tungo draugas, jį palaiko ir saugoja... -- Matai, vaike, kaip tik dėl tos priežasties aš laikyčiau Chruščiovą Kinijos priešu!...

(Vg)

Dėdė Samas: -- Rodos kitam aš buvau paruošęs stalą!...

DIRVA ★★ ★
THE FIELD

The Lithuanian Newspaper Established 1915

6907 Superior Avenue, Cleveland, Ohio. 44103

Telephone: 431-6344.

Second-Class Postage paid at Cleveland, Ohio.

Published every Mon., Wed., and Fri. except in case of Holidays by American Lithuanian Press Radio Ass'n VILTIS, Inc. (Non-profit).

Subscription per year \$11.00. Single copy 10 cents.

Editor-in-chief Jonas Čiuberkis.

Prenumerata metams \$11.00, pusei metų \$6.00. Dirva išeina: pirmadieniais, trečiadieniais ir penktadieniais, išskyrus šventes.

Redaguoja:

Jonas Čiuberkis, Vytautas Gedgaudas ir Jonas P. Palukaitis.
Redakcinė kolegija: P. Bastys, E. Čekienė, A. Laikūnas, R. Mieželis, V. Rastenis ir St. Santvaras.

APIE DIDELES IR MAŽAS RINKLIAVAS

Aukas renkame ir visokias rinkliavas organizuojame ne mes vien. Amerikoje daugelis šalpos organizacijų tik iš tokių metinių rinkliavų ir laikosi. Tik, žinoma, tos rinkliavos rinkliavoms nelygios. Kai mūsų rinkliavose surenkama keli šimtai dolerių, amerikoniškose kalba eina apie milijonus. Tokių rinkliavų, žinia, ir smokas kitoks, už tat šį kartą ir mūsų nosis verta prikišti ir -- bent tuo smoku pasidžiaugti.

Turiu čia po ranka pavyzdį iš praėjusio Clevelande United Appeal rinkliavos. Tai organizacija, kuri savo ištekliais išlaiko arti šimto labdaros ir šalpos organizacijų, o rinkliavą vykdo kartu ir už Raudonąjį Kryžių ir kitas stambesnes šalpos organizacijas. Todėl visa akcija ir vadinasi -- United Appeal.

Visa ta ceremonija vyksta jau eilę metų ir skaitytojams ji yra žinoma tuo, kad vieniems tų rinkliavų metu jų auka išskaitoma iš algos, arba ir savanoriškai prie jos jungiamasi, kepupę papuošiant raudona plunksna.

Bet gi toje rinkliavos ceremonijoje yra ir įdomesnių duomenų. Tie duomenys turėtų būti įdomūs ir toms lietuviškos organizacijoms ir jų nariams, kurios didžiojoji galėdamos kartą į metus dalyvauti ne tik didesne ar mažesne asmenine auka, bet ir vienos iš United Appeal organizacijos -- Nationalities Services Center metiniuose parengimuose, tautybių festivaliais vadinamuose. Tų festivalių metu parodome savo tautinius šokių ir dainų, rankdarbių ir kepsnių. Kas be ko, tokį pasirodymą laikome labai naudingumu mūsų tautinės propagandos indėliu.

Neginčijant tam tikros tokių pasirodymų propagandinės reikšmės ir neneigiant nuopelnų, kurie užsitarnaujami įdedant ne mažai darbo ir pastangų tokiame pasirodyme suorganizuoti ir praveisti, reikia bet gi apgailestauti, kad tuo lietuvių dalyvavimas United Appeal milijoninėje apyvartoje ir baigiasi. Kodėl jis čia ir baigiasi, kaip tik yra mūsų, kurią išspręsti neįstengiamie jau virš 10 metų.

Kad tą mįslę būtų verta ir naudinga įspėti, rodo kad ir šie duomenys, šiomis dienomis paskelbti spaudoje, vienos tų rinkliavų apyskaitą suvedus.

Surinkus arti 13 1/2 mil. dolerių, labai graži suma paskirta United Appeal rinkliavos ir administracinė išlaidoms -- 832,945,00 dol.

Nėra abejonės, kad tokiai sumai patelsinti, neužtenka kartą į metus praveisti rinkliavą. Reikia dar ir visų tautybių festivalio... Labdaros Federacijai, aprūpinančiai 87 šalpos agentūras, paskirta virš 8 mil. dol.

Raudonajam Kryžiui -- 1,6 mil. dol.

Žydų Bendruomenės Federacijai su jos 12 šalpos agentūrų -- 1,128,456,00 dol. Mažesnėmis sumomis apdovanotos dar kai kurios šalpos ir socialinės globos organizacijos.

Skaitytinės, kaip ir visos skaitytinės. Kas mokės jas išskaityti, galės ir išvadas pasidaryti. Šiuo metu tik galime prisipažinti, kad tos sumos lietuvių bendruomenėi nėra įdomios. Įdomus tik tautybių festivalis. O pažvelgus į United Appeal vadovybės sąrašą, pavardės pasako, kodėl vienai tautybių bendruomenėi formaliai atitenka virš 1 mil. dolerių, neskaitant tų 8 mil. dol., kurie nueina kitų 87 šalpos agentūrų vardais.

Tai gi, ponios ir ponai, klausimas neturėtų būti: verta ar neverta lietuviams dalyvauti festivalyje. Klausimas lieka, kas slypi festivalio užkulisyje ir ar nevertėtų susidomėti ir to festivalio režisieriais.

Klausimas turėtų būti svarbus ne vien Clevelando lietuviams. Tų festivalių ir panašių rinkliavų klausimas turėtų kilti visuose miestuose, nes jų šablonas tas pats. (j.č.)

JONAS J. KAZANAUSKAS, Mutual Federal Savings and Loan Ass. Chicagoje prezidentas, per Br. Paplėnienę prisiuntė 100 dolerių čekį, tuo tapdamas dvigubu Vilties Draugijos šimtininku.

KAD IŠLIKTUME GYVA TAUTA...

DALIA MACKEVIČIŪTĖ

Visi esame girdėję iš savo tėvų, iš lietuviškos mokyklos mokytojų, iš prelegentų kuriame nors šventės minėjime, iš studentiško korporacijų šokių bei tikslų, vieną pagrindinę mintį... "išlaikykime lietuviybę, pasilikime gyva tauta." Ir taip mes kalbam tarpusavy lietuviškai, su smalsumu skaitom R. Spalio ALMA MATER, lankom liuanistinius kursus ir užsidarę savo mažam draugų ratelyje, sukame galvas, kaip išlikti ta gyva tauta.

Kad išlikti tokia gyva tauta, kurią kiti pripažinti kaip atskirą, nors ir pavergtą, bet dirbančią tautą, negalime tik kalbėti ir dūsauti. Reikia supažindinti Amerikos visuomenę su Lietuvos dalia, eiti į Amerikos politinę veiklą ir ten reikštis.

Apie Lietuvos ir kitų etninių grupių likimą ir problemas, teko kalbėti su Ralph J. Perk, Cuyahoga County Auditor. Jis yra tikrai kvalifikuotas apie tai diskutuoti, nes pats yra čekoslovakų kilmės, jo tėvai įsiskiepjo jam garbės jausmą būti ir išlikti čekoslovaku. Nors gimęs Amerikoje, tačiau užaugęs etninės grupės aplinkoje, R. Perk gerai supranta etninės grupės padėtį ir jos vaidmenį Amerikos visuomenėje.

Ralph Perk yra iš eilės trečias svarbiausias valstybės tarnautojas šioje apskrityje. Jis yra aktyvus respublikonų partijos narys ir su pasišventimu ir sugebėjimu atlieka savo pareigas. Daugiausia pasitenkinimo savo darbe randa žinodamas, kad dirba visuomenėi, kuri juo pasiikėjo, išrinko ir yra patenkinta jo darbu ir pastangomis. Jis mokinosi American School, Wisconsin, baigė East Tech gimnaziją Clevelande, studijavo politinius ir prekybinius mokslus Cleveland College. Vėliau skaitė paskaitas iš savo srities St. John College ir Western Reserve Universiteto studentams.

Jo politinė karjera prasidėjo tada, kada jis, būdamas respublikonas, buvo išrinktas demokratų apylinkėje Clevelando miesto tarybos nariu. R. Perk jaučia, kad jis laimėjo rinkimus didele dalimi savo pažinčių etninių grupių žmonių dėka. Miesto rajonas, kuriame jis gyvena, kaip tik buvo ir yra kratinys įvairiausių tautybių žmonių. R. Perk buvo paskirtas Jaujųjų Respublikonų Grupės direktoriumi ir važinėjo po Ameriką su R. Taftu, D. Eisenhoweriu ir R. Nixonu jų kandidatavimo metais. Jis aktyviai veikia ir dirba American Society for Public Administration, Citizens' League, National Association of Christians and Jews, National Municipal League ir Council of World Affairs. 1954 metais buvo išrinktas čekoslovakų "Man of the Year", 1955 metais Knights of Columbus jį paminėjo išrinkdami "Catholic Man of the Year". Clevelando didžiausiam etninių grupių pasirodyme -- Tautybių Parodos metu, 1957 metais jam buvo įteiktas "Outstanding Citizen Award", gi sekančiais metais jis buvo pagerbtas kaip "Republican Man of the Year".

Ralph Perk yra vienas iš tų retų respublikonų, kuris laimi rinkimus demokratų daugumos apskrityje, gaudamas virš 65% visų balsų. Tai yra paseka to, kad juo susižavi visi, kurie jį arčiau pažįsta.

"Politika yra mokslas" pasakoja R. Perk, "ir menas vesti tautą bei žmones pareigojoms

laisvės keliu." Jis jaučia, kad joks žmogus, dirbdamas visuomenėi, negalės efektingai reikštis, jei nesupras jos galvą ir reikalų. Jis visuomet mėgina susitikti ir dirbti su žmonėmis, gi ir turi gilų atsakomybės jausmą. Jie geriau ir našiau dirba, nes supranta savo įsipareigojimus ir stengiasi geriausiai pasitarnauti, išlaikant savo garbingą tautos vardą.

Šio straipsnio autorė Dalia Mackevičiūtė su Cuyahoga County Auditor Ralph J. Perk.

iš įvairiausių tautybių ir kilmų. Tik juos pažindamas ir su jais dirbdamas, jis galės suprasti jų pašūrus, problemas ir padėti.

"Nors Amerika yra mišinys visų tautų, tačiau labai svarbu išlaikyti atskirų tautų kultūrą, kalbą, papročius ir individualumą. Nėra garbės nutautėti -- pasidaryti amerikonu, išsižadėjusiu savo tautos," pabrėžė R. Perk. "Negali būti, pav., geru Amerikos piliečiu, nebūdamas kartu ir geru lietuviu." Tačiau, išlaikant savo lietuvišką ar kitos etninės grupės asmenybę, reikia įsijungti į Amerikos darbą, kilti ir Amerikos visuomenėje. Ralph Perk aiškino, kad pagrindinis darbas kiekvieno tremtinio šiame krašte yra parodyti, ką tu, kaip geras lietuvis, gali nuveikti Amerikos visuomenėje. Ar būtų savo tautybės vardo kėlimas laimint stipendijas, ar būnant lietuviu ir Amerikos piliečiu kandidatuoti valdžios darbui. Čia išryškėja ne tik asmeninė garbė, bet garbė Lietuvos vardui ir Amerikos visuomenės pripažinimas.

Vienu iš geriausių būdų etninėm grupėm pasiekti savo tikslų, tai būtų -- susijungti į tautinių grupių sąjungą, kalbėti R. Perk. Pavyzdžiui, lietuviams, latviams ir estams sudaryti Baltijos Kraštų Sąjungą ir jos vardu statyti kandidatus rinkimuose, rašyti Amerikos vyriausybei prašymus visų 3 tautų labui ir per laikraščius, radio, diskusijas ir prakalbas supažindinti Amerikos visuomenę su jų pozicija ir padėtimi pasaulyje. R. Perk nuomone, iš tokio apsiungimo būtų didesnė nauda ne tik atskiroms tautybėms, bet ir Amerikos etninių grupių prestižui apmai.

Kalbant apie etninių grupių tarnautojus, kurie dirba jo vadovaujamoje įstaigoje, jis su dideliu pasididžiavimu tarė: "Aš randu, kad tarnautojai iš etninių grupių yra labai pareigingi

menė, rašyti į laikraščius, dirbti miesto arba apskrities valdžios įstaigose, veikti Amerikos politiniame gyvenime ir mokytis svetimų kalbų.

Tik atstovaudami garbingą savo tėvynės Lietuvos vardą, aktyviai reikšdamiesi Amerikos gyvenime, galėsime kitiems parodyti ir padėti suprasti mūsų ir kitų etninių grupių norą ir tikslą. Ir tuo būdu išliksime ta amžinai gyva tauta.

Paryžiuje pagerbiamas O. V. Milašius

Paryžiuje knygų rinkoje pasirodė naujas, 319 psl. veikalas apie O. V. de L. Milašį. Jis pavadintas "Milosz en Quete du Divin". Jo autorius -- Jacques Buge. Knyga gaunama -- Librairie Nizet, 3bis, Place de la Sorbonne, Paris (Ve), 1963 m.

Tas veikalas yra Jacques Buge doktorato tėzė, kurią jis apgynė

1963 m. birž. 28 d. Sorbonoje, įgydamas daktaro laipsnį su "mention très honorable".

Knygoje yra šitokios dalys: Įžanga; šaltiniai (Lietuva, Milašius giminės lopšys; kūdikystė Lietuvoje, Studijos Prancūzijoje); Poezija (Nusiminimo ir pasibaurėjimo poemos, mistinis šauksmas, dieviškas teatras, mistinės sausros periodas, simfonijos); metafizika (1914.XII.14 iluminacijos naktis) pirmosios poemos po iluminacijos, neasmeninės metafizinės palikimas, ty la ir atsivertimas į katalikybę; mokslas (grįžimas į šaltinius, Lietuvos folkloro vertimai, antroji iluminacija, mūsų motina -- IBERIJA; pranašiškas palikimas, paskutinė poema); Milašiaus portretas (žmogus, poetas, mąstytojas). Priedas -- nepaskelbti laiškai; asmens padėties dokumentai, Milašiaus gyvenimo chronologija, bibliografija, cituotų -- minėtų vardų sąrašas.

J. Buge yra gimęs 1933.IX.6 Paryžiuje. Tėvas -- autobusų konduktorius. 1948 m. išlaikęs konkursinius egzaminus į Paryžiaus mokytojų seminariją, ten studijavęs kaip valstybės stipendininkas. 1951 m. gavo filosofijos bakalaureatą. 1952 m. parašė literatūrinės kritikos studiją "Persistances mallarmeenes dans la poesie contemporaine." Nuo 1953 m. mokytojauja rezidenciniame Paryžiaus priemiestyje -- Saint Maur-des-Fosses.

Nuo 1954 m. J. Buge bendradarbiauja žurnaluose -- Arte Stampa; Le Bayon; Cahiers Jean Tousseul; Cahiers du Nord; Cahiers du Sud; Journal des Poetes ir Planete.

J. Buge būdamas pats poetas, domisi poezija ir į ją žiūri, kaip į intuityvinį būdą pasauliui pažinti, domisi poezijos ir mistikos santykiais (1961 m. laikė Katalikų Institute Paryžiuje paskaitą -- "Saint Jean de la Croix est-il poete?"). Yra parašęs straipsnių apie Mallarme, Rimbaud, Valery, Rilke, L. Guillaume, Robert Ganzo, Max Picard ir kt. Nuo 1956 m. suranda Milašių ir koncentruojasi apie jį. Jis 1959 m. parengė veikalą "O. V. de L. Milosz" ir skaitė penkias paskaitas apie Milašių (kurių viena buvo Sorbonoje). Nuo 1959 m. ruošė aukščiau išvardytą veikalą "Milosz en Quete du Divin", kuris, laikomas pilniausiu ir išsamiausiu veikalu apie Milašį.

Milašiaus kūrinių leidėjas -- Andre Silvaire rengiasi išleisti naują tomą, būtent: "Contes Lithuaniens de ma mere l'Oye", "Dainos" et "Origines de la Nation Lithuanienne".

Nepamiršk laiku atnaujinti DIRVOS prenumeratą.

- TELEPHONE -
Cleveland Trust
WHEN MONEY IS A MUST
MA - 1-1660
PHONE ABOUT LOANS
DAY OR NIGHT
The Cleveland Trust Company
72 Convenient, Complete Banks

VIEŠĖDAMI CHICAGOJE PIRKITE NAUJOJE MODERNIOJE

MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĖJE

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. Janušaitis ir J. Mažeika

ČIA GERIMUS PIRKSITE TIKRAI PIGIAI! TIK KELETAS PAVYZDŽIŲ

1. STREGA — Liqueur, Import. from Italy....	5th	\$5.75
2. KRON BRANNVIN AQUAVIT švediška..	5th	\$3.98
3. NAPOLEON Vermouth, Import.		
from France.....	5th	\$1.19
4. Popular GERMAN VSOP Brand	5th	\$4.69
5. PORT, SOUTHERN RHINE Wine.....	5th	\$.69
6. ST. REMY BRAND, Import.		
from France.....	5th	\$3.98
7. LIEBFRAUMLICH Wine	5th	\$.98
8. BORDEAUX Wine, Red or White.....	5th	\$.98

Be to, didžiausias pasirinkimas importuotų maisto produktų iš viso pasaulio kraštų.

AKIMIRKOS

Bendruomenė ir Bačiūnas

Kai dabar visų mūsų garsijų įstaigų bei draugijų pavadinimus įpratome žymėti tik pirmutinėmis didžiosiomis raidėmis, Bendruomenė ir Bačiūnas irgi turėtume vadinti B ir B.

Tų dviejų raidžių kombinacija jau ir šiaip dabar įdomi višame Vakarų pasaulyje. B ir B reiškia žinomąjį vienuolių gaminamą Benediktiną, kuris amerikiečių rinkai dabar jau buteliuose sumaišomas su geriausios rūšies konjaku ir kiekvieno prancūzo pasibaisėjimui gali būti geriamas "on the rocks". Pas mus Amerikoje BB, be abejo, ženklina mano iškalbingą ir raštingą draugą Benediktą Babrauską. Bet yra dar ir kita, žymiai geresnė BB raidžių kombinacija, kuri reiškia vieną prancūzų eksportinių filmų herojų išdraikytai plaukais, didžiai mažų gabumų aktore, bet vikriai sugebančią rankšluosčius dangstyti ir vis nedadankstyti du ar tris savo liauno kūnelio daiktėlius, -- Brigitte Bardot...

Pati naujausia mūsų BB kombinacija, arba vedybos, įvyko praėjusio rugsėjo pradžioje, kai pasaulio lietuvių Bendruomenės ištėkėjo už Bačiūno Toronto seime, dalyvaujant apeigose net 16 kunigų (o gal ir daugiau, jei V. Rastenis, tiksliau ten juos galėjęs suskaičiuoti, tatau paludys). Buvo gandas, kad tų ceremonijų atstovai kunigai už jaunavedį ne balse, bet kas tai patikrins slaptose rinkimuose? Žinoma, šiokių tokių sąžinės graužimų galėjo jiems būti. Nėra dūmų be ugnes.

Viešėdamas aną kartą Taboro Farmoje, išvakarėse prieš pat Juozui Bačiūnui išskrendant į Toronto seimą, vakarieniamas ir vilko apetitą piaustydamas filet mignon, lyg niekur

nieko paklausiau šeimininką:

-- Tai kaip, ponas Juozai, ar duosies renkamasi į Pasaulio Lietuvių Bendruomenės pirmininkus? Pravažiuojant pro Chicagą girdėjau, kad visi pasiryžę tamsią siūlyti. Tik kunigai šamokslinkavę esą, į tokią vietą negalima dėti masono...

-- Duosiuos, -- atsakė Bačiūnas, savo plačios šypsenos sosu pagardinamas mano filet mignon. -- Bačiūnas nesidavęs, bet kai ir mane tokios žinios jau pasiekė, tai nutariau rezistuoti. Mėginsim patikrinti, ar "masonu" niekaip negalima išrinkti į Pasaulio Bendruomenės valdybą...

★

Pasirodė, kad galima, ir tai jau nebe juokai. Ypač šiais laikais, kai visa mūsų kūryba, menai, politika, pasižymėjimo sparnais suramstyto organizacijėlės, ponios Petruilienės sukurtų sūnelių modeliavimai, turimieji ar tik įsivaizduoti titulai vis keliama į patį aukščiausią laipsnį.

Bačiūnas, tikininkas iš Taboro Farmos, ėmė ir dabar numodeliavo visus postus bei titulus. Ką čia bereiškia Lietuvos pasiuntinybių pareigūnų, milijoninių fondų pirmininkų, profesorių, Vliko vadų, pavienių partijų lyderių ar šiaip lokalinių tarybų galvų titulai prieš viso pasaulio lietuvių bendruomenės pirmininko -- pasakykime gražiau, Pasaulio Lietuvių Prezidento -- titulą ir garbę!

Jei norite, galite šypsotis, -- o vis dėlto maždaug taip yra, taip bent teorijoje turėtų būti. Tiesa, jau buvo du ar trys pasikeičiantieji tokio rango prezidentai.

Bronys Raila

Bet tai buvo kuriamasis, pereinamasis laikotarpis, kažkas tik formavosi, ir mes liaudyje dar nebuvo suspėję pastebėti to viso blizgėjimo. Bet nuo Toronto seimo Pasaulio Lietuvių Bendruomenė kažkaip lyg pirmą kartą užgimė ir savo tikru vardu ir aistromis. Pagaliau, ir lietuviai fotografai šiais laikais vis eina geryn...

Ir kas, jei dar ne visai aklas, mūsų tarpe bus nepastebėjęs Juozo Bačiūno, kai jis jausmų metais atostogų ir ne atostogų metu švaistosi ne tik po Ameriką -- šiaurinėje ir pietinėje hemisferoje, -- bet ir po visą laisvąjį lietuvių dabar apgyventą pasaulį, nuo Europos ligi Australijos, skrenda, važiuoja ar laivais plaukia tautiečių aplankyti, pasveikinti, ryšius sumegsti, apie jų gyvenimą, džiaugsmus ir vargus sugrįžęs papasakoti, visais lygiai ir tik lietuviškai domėdamasis, šen bei ten iš savo kišenės ne pačią mažiausią auką išmesdamas, ne kartą svetur įsakiniai reikšdamasis, kaip Amerikos Lietuvių Bendruomenės pasiuntinys, ir vieną kartą, pastarajame Toronto seime, net kaip Australijos Lietuvių Bendruomenės formaliai įgaliotas atstovas.

Universalesnio, plačiau visur žinomo ir daug kur asmeniškai visame laisvajame pasaulyje pažįstamo lietuvių jūsus turbūt šiuo metu nerastė.

Ir jei likimas šiam amžinam keleivini lėmė būti beveik demokratiškai išrinktam viso pasaulio lietuviškų bendruomenių vyriausiu pirmininku, -- tai pasakyčiau, negalėjo būti jam didesnės pagarbos, vaizdingesnio jo viso gyvenimo lietuviškų darbų įvertinimo ir prasmingesnio pasveikinimo jo

šiais metais buvusios 70 metų amžiaus sukaikties proga.

Kai kurios lietuviškos patarlės vis dėlto yra labai išmintingos ir tikslios, pvz., kad ir tokia: sėbrėk sriubą -- žuvį gale rasi... Bačiūnas, Amerikoje augęs ir čia per daugiau nei 50 metų gardžiai pamėgęs sėbrėti tik lietuvišką šuipinį, pagaliau teisingai ir teisėtai gale rado žuvį. Ir ne šiaip kokia vėgėlytė, o banginį.

★

Tikrai, visi Bačiūno draugai ar prieštai, laicistai ar klebonai, masonai ar marijonai, kurie Toronto verstuvėse įjį rinko į PLB valdybą, gi vėliau Clevelande pabroliai skirstėsi kraitį ir "paskirstė" Bačiūną į pasaulio lietuvių prezidentus, -- iš tikrųjų tie visi gudruoliai, šalia jam parodytos pagarbos ir įvertinimo, drauge uždėjo jam sunkiausias ir fantastiškiausias pareigas, kokias tik galėtų gauti lietuvis višame pasaulyje.

Be abejo, Bačiūno asmenyje jie rado gily ir idealistinę Lietuvių Bendruomenės svajonių rėmėją. Jis pats ne kartą žodžiu ir raštu jau yra sakęs, kad iš visų užsienio lietuvių draugijų, jo nuomone, ilgiausiai ir tikriausiai išsilaikysianti Bendruomenė. Ar gi tai ne be galo skaidrus tikėjimas Bendruomene, kuri nors dabar jau jaunamartė, bet tebėra dar kndikėlio vystykloose? Gal tai normalus gamtos dėsnis: juo paisesni organizmai, tuo ilgiau jie auga. Deja, lietuviai vis dar ne kaip žydai, ir Pasaulio Lietuvių Bendruomenė vis dar tebėra gražios ateities organizacija. Ne, net ir ne organizacija, o dabar ir turbūt visuomet tik -- daugiau idėja, dvasia, jausmas, laimė, tautiškos meilės vėjelio šnarėjimas karklynuose prie Nemunėlio.

Ir todėl galbūt ne tiek prezidentais ir dirigentais, ne valdybomis ir tarybomis, ne organizacijomis ir šokių manifestacijomis, ne komitetais ir prakalbų kotletais, ne rezoliucijų paskelbimais ir gerų nuotaukų laikraščiuose įdėjimais ši idėja galės pražydėti, o daugiausia mūsų visų lietuvišku protu ir širdimi. Laimei, lietuviška širdis plati, kaip jūra, tik užkeiktasis lietuviškas protas vis toks siauras, kaip tas lieptelis ant upelių šono, kur susitinka du ožiai ir niekaip negali prasilenkti...

★

Bačiūno atėjimas į Pasaulio Lietuvių Bendruomenės prezidentūrą yra laidas, kad bent per penkerius metus ji nebus tik koks vienas "lietuviškas frontas", nes būdama tik vienas, tegu ir švenčiausias "frontas", ji niekada netaps Bendruomenė.

Bet Amerikos lietuvių tautinė srovė, kurioje Bačiūnas jau ilgą laiką vaidina, iškilmingai tariant, patriarcho vaidmenį, man rodo, išleidusi iš savo tinklo tokią stambią žuvį į plačiau

-- Dabar eikite, drauge Raidai ir -- neužmirškite, ką esu sakęs. Už kvailystes apmokėsite savo gyvybę! -- Stengsuisi saugotis, drauge! Palengva leidžiuosi laiptais žemyn, sargybiniams atiduodu savo pažymėjimą, kad galii išeiti. Durs atveriamos, ir aš jau gatvėje. Giliai atsikvepiu, nors skausmas kaip peilis duria krūtinėje, kas mane varo iš proto, bet -- esu laisvas! Lošimas beveik laimėtas. Elfi ir motina jau šiuo metu saugioje vietoje, ir aš -- dar gyvas! Pasižidrui į laikrodį -- 5 v. 45 m. vakaro.

Atsargiai apsidairęs pasuku į Pikk gatvę. Slenku labai labai iš lėto. Kiekvienas žingsnis man baidi kančia. Greičiausiai mano šonkauliai sulaužyti. Bėgti? -- kažin ar galėsiu? Ir jeigu mano organizacija tinkamai nefunkcionuotų -- aš žuvis!

Velkuosi gatvėmis ir jaučiu, kad prarandu jėgas. Bet -- aš negaliu suklupti! Aš negaliu, neprivalau! Kišu ranką į vieną kišenę, į kitą -- ieškau cigarečių. Nei švarko, nei kelnų kišenėse cigarečių nesurandu. Kiekvienas, mane stebėjęs, negalėjo abejoti, kad aš ieškau cigarečių. Niekas negali abejoti, kad noriu rūkyti. Įeinu į krautuvę. Čia trys pardavėjos, dvi iš jų aptarnauja pirkėjus, trečia laisva. Laiko turiu ir dairsu po krautuvę. Geltonplaukė pardavėja pasižiūri ir toliau aptarnauja pirkėjus. Kažkas įeina paskui mane į krautuvę. Pasižiūriu į laikrodį ir išsitraikiu piniginę. Geltonplaukė palieka savo pirkėjus ir prieina prie mūsų:

-- Kuo galėčiau patarnauti? -- Malonėkite duoti man cigarečių. -- Kokių norėtumėt? -- Derby, bet -- geltonoj dėžutėj! -- Geltonosios "Derby" cigaretės jau metai kaip negaminamos. Turime tik mėlynąme įpakavime.

-- Tad malonėkite "New York". Turite šitų? -- Tos irgi nebegaminamos. Norėtumėt gal "Maret" arba "Šiaurės lokys"?

-- Ne. "Maret" man persilpnos, o "Šiaurės lokio" dar nepripažęs rūkyti. Geriau jau "Karavan". Be duokite dvi dėžutes.

Ir nusijuokiu: -- Dvigubą porciją! Mergaitė sutinka, paduoda cigaretes, jas sukišu į kišenę, apmoku ir išeinu. Tai buvo 6 val. vakaro.

Ženklas jau duotas! Dabar viskas priklauso nuo to, ar man pavyks pasiekti sutartą vietą. O bėgti visai negaliu! (Bus daugiau)

sius vandenį, turės progą kai kada nubraukti vieną kitą gailėsčio ašarą. Bet ką čia bepadarysi, lieka tik guostis visų pralaimėjusių posakiu: -- kur mūsų neprapuola...

Aš asmeniškai būčiau buvęs laimingesnis, jei dalykai kiek kitaip būtų galėję susitvarkyti. Pavyzdžiui, jeigu ALT sąrangos "revoliucija" būtų ėjusi kiek gilyn, jeigu ALT sąstatas būtų sudaromas ne autoritetinių skyri-

mų, o demokratinių rinkimų kėdė, ir Bačiūnas kurią dieną, laimės deivei nusišypsojus, būtų išrinktas Amerikos Lietuvių Tarybos prezidentu. Tada būtų pamatę, kiek jis mokėtų rasti progų tikrai realiems darbams ir ALT išdo taupmenoms.

Jeigu jau nieko daugiau, tai nors kiekviena jo kelionė į Washingtoną ar apsilankymai lietuviškose kolonijose Alto išdui cento nebūtų kaštavę.

Užsisakykite knygas Dirvoje

Dirvos administracija mielai patarnauja tiems mūsų tautiečiams, kuriems knygą neparanku įsigyti dėl gyvenamos vietos ar kitų aplinkybių, tačiau, kurie myli lietuvišką žodį, kūrybą, ir kurie mielai norėtų ne tik papuošti lietuviškomis knygomis savo knygų lentynas, bet ir tąja ar kita knyga norėtų susipažinti ar ją panaudoti kaip dovaną.

Čia patiekiami dalį knygų sąrašo. Stengsimės jį papildyti. Prašome jį išsikirpti ir pasaugoti atečiai, nes ne visą laiką galėsime jį įtalpinti Dirvoje.

Pasirinkę knygą, atsiųskite čekį atitinkamai sumai ir už poros dienų knyga ateis pas jus paštu.

LITUANISTIKA, MEMUARAI, ALBUMAI:

Prof. V. Biržiška, ALEKSANDRYNAS I ir II tomas po	\$7.50
DABARTINIS LIETUVIŲ KALBOS ŽODYNAS	\$12.00
M. Krupavičius, LIETUVIŠKOJI IŠEIVIA	\$2.00
Dr. A. Šapoka, LITHUANIA THROUGH THE AGES	\$3.50
VI. Vijeikis, LIETUVA -- MANO TĖVŲ ŽEMĖ	\$7.00
L. Valiukas, LITHUANIA LAND OF HEROES	\$4.75
V. Sruogienė, LIETUVOS KULTŪROS ISTORIJS BRUOŽAI ..	\$2.00
L. Dambriūnas, LIETUVIŲ KALBOS SINTAKSĖ	\$2.50
V. Kavolis, LIETUVIŠKASIS LIBERALIZMAS	\$3.00
M. Biržiška, LIETUVIŲ TAUTOS KELIAS	\$2.00
R. Skipitis, NEPRIKLAUSOMĄ LIETUVĄ STATANT	\$5.00
V. NAGUS-NAGEVIČIUS	\$6.00
J. Petruitis, KAIP JIE MUS SUŠAUDE	\$1.80
Dr. Jonas Balys, LIETUVIŲ TAUTOS LOBYNAS	\$3.60
Jonas K. Karys, NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS PINIGAI	\$5.00
Bronys Raila, TAMSIAUSIA PRIEŠ AUŠRĄ	\$5.00
Bronys Raila, IŠ PASKENDUSIO PASAULIO	\$5.00
J. Bachunas, VANAGAITIS	\$2.00
Dr. J. Prunskis, VYRAI KLYSTKELIUOSE	\$3.00
J. Andriūnas ir P. Svyris, LIETUVA TIRONŲ PANČIUOSE ..	\$1.50
P. Andriūšio ir VI. Radzevičiaus, BLEZDINGĖLĖS PRIE ..	\$2.00
TORRENTO	\$2.00
AUSTRALIJOS LIETUVIŲ METRAŠTIS	\$10.00
Dr. J. Grinius, MANO VIEŠNAGĖ AMERIKOJE	.50
Alfonas Nevardauskas, PAJŪRIJAI - PAMARIAI	\$5.00
PANEVŽYS -- Monografija	\$6.50
St. Goštautas, ARTE LITUANO	\$4.00

ROMANAI, NOVELĖS, POEZIJA:

Marius Katiliškis, ŠVENTADIENIS UŽ MIESTO	\$5.00
Sally Salminen, KATRYNA	\$5.00
Juozas Krūminas, ŠEŠTASIS MEDIS	\$2.00
R. Spalis, ANT RIBOS	\$4.00
R. Spalis, ANGELAI IR NUODEMĖS, novelės -- kietais viršeliais	\$2.00, minkštais
F. Neveravičius, BLAŠKOMOS LIEPSNOS 2 tomai po	\$2.00
V. Ramonas, DAILININKAS RAUBA, novelės	\$3.50
V. Ramonas, CROSSES (angliškai)	\$4.00
V. Ramonas, MIGLOTAS RYTAS	\$2.00
St. Santvaras, AUKOS TAURE, poezija	\$2.50
A. Škėma, BALTA DROBULĖ	\$1.50
Alė Rūta, BROLIAI	\$1.50
Alė Rūta, PRIEŠAIKA	\$3.25
Alė Rūta, ŽVAIGŽDĖ VIRŠUM GIROS	\$4.00
Alė Rūta, I SAULETĖKI	\$1.50
Pulgis Andriūšis, DAINA IŠ KITO GALO	\$2.00
J. Švaistas, JO SUŽADĖTINĖ	\$4.00
J. Švaistas, PETRAS ŠIRVOKAS	\$2.75
J. Švaistas, ELDORADO	\$1.80
Jurgis Gliuda, HOUSE UPON THE SAND (angliškai)	\$3.95
Jurgis Gliuda, IKARO SONATA	\$2.00
Jurgis Gliuda, NAMAI ANT SMĖLIO	\$2.00
V. Volertas, UPĖ TEKA VINGIAIS	\$3.50
Jonas Grinius, GULBĖS GIESMĖ (drama)	\$3.00
LITHUANIAN QUARTET	\$4.95
LITHUANIAN FOLK TALES	\$4.50
SELECTED LITHUANIAN STORIES	\$5.00
V. Kavaliūnas, KALNŲ GIESMĖ	\$2.50
Alg. Mackus, NEORNAMENTUOTOS KALBOS GENERACIJA IR AUGINTINIAI, poezija	\$3.00
Alg. Mackus, JO YRA ŽEMĖ, poezija	\$2.75
Maironis, JAUNOJI LIETUVA, kietais viršeliais	\$2.00,
minkštais	\$1.50
M. Vaitkus, MISTINIAMĖ SODE	\$3.00
A. Giedrius, PASAKĖČIOS	\$2.00
A. Nasvytis, LEAVE YOUR TEARS IN MOSCOW	\$3.95
St. Būdavas, LORETA	\$1.80
I. Simonaitytė, AUKŠTŲJŲ ŠIMONIŲ LIKIMAS	\$3.50
A. Baranauskas, KALVOS IR LANKOS	\$2.00
Jurgis Jankus, PO RAGANOS KIRVIU	\$1.50
Jurgis Jankus, PIRMAJIS RŪPESTIS	\$2.00
J. Grušas, PABUČIAVIMAS	\$1.50
J. Krališkasis, TITNAGO UGNIS	\$2.50
P. Abelkis, ATLAIĐŲ PAVĖSŲ	\$3.50
Vincas Krėvė, RAŠTAI	\$5.50
V. Kudirka, MEMOIRS OF LITHUANIAN BRIDGE	\$2.00

VAIKŲ LITERATŪRA

Vytė Nemunėlis, MEŠKIUKAS RUDNOSIUKAS	\$2.00
A. Gustaitis, KOVA SU GAIDŽIU	\$2.00
A. GUSTAITIS, UŽPUOLA BITES	\$2.00
V. Vijeikis, KAS GRAŽIAU (piešiniai spalvinimui)	\$.50
N. Butkienė, VELYKU PASAKOS	\$1.00

IVAIRIOS

A. Gustaitis, LIETUVA -- EUROPOS NUGALĖTOJA	\$2.50
KIŠENINIS LIETUVIŠKAS -- ANGLIŠKAS ŽODYNAS	\$2.95
V. Peteraitis, LIETUVIŲ -- ANGLŲ KALBOS ŽODYNAS	\$7.00
SIBIRO LIETUVIČIŲ MALDAKNYGĖ angliškai	
MARY SAVE US	\$1.25
VALGIŲ GAMINIMAS	\$7.50

Užsakymus siųsti šiuo adresu:

DIRVA, 6907 Superior Ave.,
Cleveland, Ohio, 44103,

Atsisveikinant Mariposa laive 1963 m. vasario 4 d. Stovi iš kairės: Dainos choro dirigentas K. Kavaliuskas, šiuo metu vienas žymiausių Australijoje grafikų Henrikas Šalkauskas, P. Alekna, J. Bachunas, Zakaras, Narušis ir buvęs prez. A. Smetonos adjutantas Šliogeris.

KAI RUSAI ATEINA

(IŠTRAUKA IŠ KNYGOS "WENN DIE RUSSEN KOMMEN")

ROBERT RAID

(42)

Ruselis atstoją, pereina per kambarį ir prieina prie manęs. -- Raidai, aš baisiai rizikuojau, bet turiu pabandyti. Man reikia žiuos... Gerai, aš jus išleidžiu, kad įvykdytumėt savo pažadus! Jus išleisime iš šito pastato vieną vieną, tačiau du mano geriausi vyrai seks tamsta. Vos tik bandysite bėgti, jietamsta tiesiog ant gatvės nudes. Be jokio pasigailėjimo! Kaip pats su savo vyrais susitvarkysite ir perkalbėsite -- tai tamstos reikalas. Po dešimties minučių tamstai įžengus į jūsų štabo patalpas, mano vyrai įsiverš vidun. Tamstos uždavins sustabdyti, kad nieko nebūtų sunaikinta. Už tai esate atsakingas tiesiog man! Aišku, Raidai?

-- Pilniausiai!

-- Puiku! Dabar eikite ir apsiprauskite! Tokiu kruvinu veidu negalite pasirodyti gatvėje.

Jis spaudžia mygtuką ir durys pasirodo enkavedistas.

-- Nurodyk draugui, kur yra prausykla!

Apsiprausęs vėl sugrįžtu pas ypatingąjį įgaliotinį.

-- Štai tamstos dokumentai, Raidai. Raudonąjį pažymėjimą, pagal kurį draugo Roogo potvarkiu buvotė ateistas nuo mobilizacijos ir nuo sutvirtinimo (apkasų) darbų, aš pasilaikau.

-- Tvarkoj, drauge Ivanai Maksimovičiau! Taip pat aš turėjau žiedą ir grandinėle ant kaklo. Šie daiktai dingę! Trūksta taip pat ir laikrodžio!

Ypatingasis įgaliotinis atsisuka į kareivį:

-- Tuoj pat pristatyk laikrodį, žiedą ir grandinėle.

Kareivis dingsta ir po kelių minučių grįžta atnešdamas mano daiktus. Įgaliotinis paduodamas mano daiktus pastebi:

-- Po tamstos egzekucijos jūsų daiktai būtų buvę grąžinti Tams-tos motinai.

-- Ačiū, Ivana Maksimovičiau!

Jis man paduoda leidimą išeiti.

AKADEMINIS GYVENIMAS

FARIZĖJIŠKUMO PAVOJUS

Algirdo Budreckio žodis Korp. Neo-Lithuania
metinėje šventėje New Yorke

Be abejo, daugumas mūsų visuomenininkų sutiks su tuo, kad mes turime atkreipti savo sunkią artileriją į vadinamus bendruomenės "geruosius" -- į abejinguosius, į tinginius, į perėjusiuosius, į cinikus, pavargusius liberalus ir pabėgėlius nuo atsakomybės.

Eilę metų atgal, anglų filosofas Bertrand Russell parašė provokuojančią apybraižą, pavadinęs "The Harm That Good Men Do" (Skriauda, kurią geradariai padaro). Jis neturėjo tikslo išaiškinti nenaudėlius bei apsimetėlius: piktadarius, nusikaltėlius, grobuoniškuosius. Ne. Mes esame gerokai įspėti apie tokių grėsmę, ir mes esame pasiruošę juos atstumti arba sustabdyti. Russell'ui rūpėjo padorūs elementai, visuomenės kertakmenys, pasitenkinę savo teisingumu, kurie būtų giliai įžeisti, jei kas juos grupuotų su priešvisuomeniškais gaivalais. Tačiau, kaip tik šitokie nustelbia pasišventusių visuomenės veikėjų kantrybę, drąsą ir kilnią svajonę.

Atrodo, kad lietuvių visuomenė būtų naudinga, jeigu kuris nors iš mūsų sociologų parašytų išsamią studiją apie farizėjų fenomeną. Jis galėtų surišuoti tuos farizėjiškus geradarius į mokslišką kategoriją. Gal jis duotų jiems nepatrauklius lotyniškus terminus, kurie padilgintų juos pastebėti savo gėdą.

Genus cynicum

Pirmoji skiltis turėtų vadin-tis "Genus cynicum". Jai būdingas menkavertiškumas ir dvasinė ubagystė. Šitokie farizėjai randa pasaulį nepataisomai. Jie nori užsidaryti savo baltuose bokštuose. Jie tiki negalį kontroliuoti didžiulių ūkinių, politinių bei karinių jėgų, uotai nėra prasmės mėginti kovoti. Jie sako, kad niekas daugiau negali sukurti savo asmeninę laimę. Mes, girdi, esame prisilęgti geležiniame neišvengiamumo varžte. Tai kodėl dar stengtis?

Ši lignista dvasia suteikia daugelį Amerikos kolegijų, ir kartu paveikia ir mūsų jaunomene. Daugelis nusivylusių jaunuolių, tikėdami, kad laikai netvarkoje, stveriasi už ašarūnių, bėga prie verkimo sienos. Genus cynicum nuotaika galima apibūdinti šiaip: "Mūsų problema yra tai, kad ateitis netokia pat, kokia ankščiau būdavo."

Genus tranquillo-rectum

Yra antra, dar gausesnė skiltis. Nebūdama nei cinikiška, nei defetistinė, ši grupė vengia betkokių apsunkinimų, nepatogumų. Galbūt, tinkamiausias apipavidalinimas būtų "Genus tranquillo-rectum."

Prie jos priklauso tie žmonės, kurie virš viso ko ieško ramybės. Tas siekimas, normaliai vertingas ir sveikas, yra tapęs neįveikiamu fetišu. "Atsipalaiduok", rodos, yra vienintelis žodis madoje. Pas mus iškilo lyg ir tautinis sąjūdis išvengti asmens atsakomybės, kuri kaip nors paveiktų ramybės kraujo spaudimą arba suerzintų skilvį.

Šios kategorijos farizėjams ramybė reiškia atsikratyti nuo visokiųjų atsakingų darbų. Jiems yra svetimos sąvokos, kaip: pasiryžimas tvirti problemas už ragų, nebėgti nuo problemų, gyvenimo sujungimas su perspektyva, atsilėidimas nuo abejonės supratimo keliu. Deja, jie nesupranta, kad tikra paguoda randasi neišvengiamumo dogmos pakeitimu išsprendžiamumo įsitikinimu.

Sekantis priilyginimas iš rusųsuomių karo tinka apibūdintiui prabangos-hedonizmo pavojų. Vienas sunkiai sužeistas suomių kareivis Helsinkio ligoninėje tai pasakė karo korespondentui:

--Ar žinai, kas mus, sužeistus ašigalio šalčiuose, labiausiai baugino? Ne mūsų parašitinininkai, kurie krito ant mūsų galvų tokiais baisiais skaičiais. Mes sugebėjom paruošti gynybą prieš juos. Net ne 40 tonų tankai, ku-

rie pirmą kartą Sovietų kariuomenės išmėginti tokiu dideliu mastu. Mes galėjom paruošti prieštankinę gynybą. Kas labiausiai vargino mus, sunkiai sužeistuosius, buvo baimė, kad mes pasiduosim užmigimo pagundai. O skausmas buvo toks intensyviai aštrus, kad mus gundė malonus miego užmaršumas. Ne-reikėjo būti gydytojais, kad su-prasti, jog kai skausmas dingsta, mirtis netoli.

Būtų nelaimė, jei dėl proble-mų gausumo mus nuolat gundytų raminantieji miego vaistai. Daugelis mūsų nostalgikai žvelgia atgal į ramesnius Lietuvos laikus. Tai yra suprantama nos-talgija. Bet mes negalim užmiršti, kad dabar mūsų tauta veda žūtutinę kovą už savo būvį. Didžiosios tautos bręsta dideliuose varguose, atsakomybėje. Šian-dien mums pavesta atsakomybė išsaugoti savąją krikščionišką kultūrą nuo mūsų istorijose pa-vojingiausio ir galingiausio prie-šo. Lietuviai niekuomet nebus verti savo didingo paveldėjimo, jei jų patriotizmas nusileis pa-bėgimui nuo atsakomybės.

Genus dejectum

Yra trečia kategorija, kuriai atitinka pavadinimas "Genus de-jectum." Jos atstovais nėra nei cinikai, nei tie, kurie bėga nuo atsakomybės. Jie iš tikrųjų pir-mame savo idealizmo įkaršty ieškojo atsakomybės; jie noriai dirbo visuomenės labui.

Jie išsina iš universitetų audi-torijų, pasiryžę ne tik kopti gar-bingais verslo bei profesijų laip-tais, bet ir labai trokštą prisidėti prie lietuvių visuomeninio gyvenimo.

Jie greitai pamato, kad neuž-tenka geros valios. Visuomenės dinamikoje yra pasitarimai, įtai-gojimai, po to opozicija, nesant-taika ir trintis. Motyvai įtariami. Yra įžeidimų ir peikimų.

Tada, vieną gražią dieną, tie aistringi idealistai susimasto. Jie klausia savęs: "Kokia man nauda iš to veikimo? Aš turiu šeimą, kurią aš, pagal įprotį, apleidžiu, kad dalyvauti posė-džiuose ir susirinkimuose. Aš pašvenčiu brangų laisvalaikį vi-suomenės darbams, parengi-mams, kultūrinei veiklai. Aš nie-ko neprašau už tai. Bet turėčiau nors užsipelnyti pagarbą. Anaip-tol, aš tik gaunu vargą, nemalo-numus ir papeikimą. Aš turiu pašvesti ilgas valandas bendra-darbiauti su demagogais ir ego-istais ir apsimetėliais. Skaudu braidžioti tokia klampyne. Nema-lonu būti nuolat apšmeižtam. Taip, kokia man nauda iš to? Aš noriu pasitraukti..." Ir to-kiais sumetimais mūsų bran-giausias vadovybės aktyvas pa-sišalina.

Ar pagalvojote, kodėl mums taip dažnai vadovauja fantasti-

kai netinkami vadai?

Mes išklausom jų banalumus; mus papurto jų naivumas. Ir klausiam: "Kokiu būdu jie tapo va-dais? Juk lietuviai nėra nepilna-pročių tauta. Nejaugi mes tyčio-mis pasirenkame tokius pusgal-vius ir žiopiūs mums atsto-vauti."

Iš tikrųjų jie vadovauja todėl, kad jie turi daugiau ištvermės negu jautresnieji. Jie kimba už gyvybės siūlo, nežiūrint kaip srauniai sruvena srovės aplinkui. Tačiau per lengvai išsivedžia-mieji pasišalina. Jie atsisatydina ir palieka lauką tiems, ku-rių jie nepaneša. Ir tuo būdu gauname atvirkščią darvinizmą: gamtinę netinkamųjų atranka.

Tai yra skaudi, bet įsidėmė-tina pamoka, jog kartu su idea-lizmu tereikia turėti didelį atspa-rumo rezervuarą. Gera valia turi būti surišta su ištverme. Idealiz-mas neveikia tuštumoje. Jei mū-sų geri žmonės nesutiks kovoti už savo įsitikinimus, nusileis primityvizmui ir savimyloms, jų gražiai išreikštos intencijos te-liks priminimai, kurie juos peiks ir gėdins. Negauname tikros pa-žangos iš žybciojančių bačkinin-kių, kurie drąsiai šneka, bet, ku-rių bailumas ir nekantravimas veda prie bevaisiškumo ir beję-giškumo.

Genus vituperosum

Dar yra vietos paminėti vieną skiltį, kurią galima prami-ninti "Genus vituperosum." Ši-toji yra žemintojų grupė, kuri nuolatatos kitus nekina.

Tie žemintojai niekuomet patys neišsina į turgaus aikštę arba niekuomet nepasirodo rinkoje. Jie neperneša kantraus stengi-mosi ir sunkaus, nuobodaus dar-bo, kurių visuomenės veikimas dažnai reikalauja.

O kaip greit jie pasirodo su savo kritika. Kiekvienas politi-kas, girdi, esąs potencialus ky-šininkas ir garbėtroška. Kiekvie-nas visuomenės veikėjas ieško garbės arba autoriteto. Kiekvie-nas kultūrininkas namuose nu-obodžiaujas ir už tai jo kūrybi-nės pastangos yra tam tikra sublimacija. Kiekvienas ben-druomenininkas, girdi, tik ambi-cingas buhalteris, kuris visą lai-ką aimanuoja apie rinkliavas, au-kas ir vajus. Kodėl jis visuomet pabrėžia pinigų stoka švietimo, literatūros bei kultūros reika-lams?

Ar nepažįstate tuos šiaudi-nius veikėjus, tuos šmeižto me-nininkus, kurie pamirko savo plunksnas tužlyje ir skuta su liežuviu? Jų niekad nėra, kai reikia savanorių svarbiems vi-suomenės užsimojimams. Bet, brolyti mano, jie pasirodo tada, kada yra proga varyti užbar-džius-drožteles į tų motyvus, kurie niekad nesigali paaukoti savo laiką ar pinigą visuome-nės labui.

Laimė, kad visuomeninės sri-tys nėra visiškai užleistos šioms farizėjams. Dar yra užtektinai žmonių su tikra morale ištver-me kiekvienoje apylinkėje, kurie dar palaiko frontą. Jie yra mū-sų geriausia viltis išlaikyti ir

Bostono tautinių šokių grupės šokėjos, vadovaujamos O. Ivaškienės, žada dalyvauti ateinančiais metais Pasaulinėje Parodoje New Yorke Lietuvių Dienos programoje. P. Pliksnio nuotrauka

NEO-LITHUANIA NEW YORKE IŠKILMINGAI MINĖJO METINĘ ŠVENTĘ

Minėjimas įvyko lapkričio 9 d. Ridgewood Lanes salėje, Brook-lyne. Šventė pradėta Lietuvos himnu ir tylos minute pagerbiant mirusius korporacijos narius.

Prezidiumą sudarė: Algis Budreckis, pirm., A. Bitėnas, J. Maurukas, D. Maurukaitė, G. Noakaitė, V. Sutkutė ir G. Uselytė. Pirm. A. Budreckis pasakė iš-samią, gerai paruoštą, jaunimui pritaikytą kalbą. Po to buvo pakei-ti šie juniorai į seniorus: Ginta-ras Gureckas, Algis Bagdonas, Danutė Sirusaitė ir Julija Vaičiū-naitė. Be to, spalvas priėmė ir filisteriai dr. Vaclovas Čekas ir Emilija Čekienė.

Magistra Uselytė tarė žodį į naujai keliamus neolituosus pa-žymėdama, kad šiais laikais yra maža žmonių, kurie siektų aukš-tesnių idealų nežiūrėdami sau naudos. Įstoje į korporaciją pa-rodavo savo ryžtą dirbti, aukotis už tėvynę. Tas darbas neatneš materialinės naudos, bet pratur-tins asmenybę.

Algis Bagdonas kalbėjo pakel-tųjų į seniorus vardu ir E. Čekienė naujai priėmusių spalvas fi-listerių vardu. Tarp kitko ji sakė:

-- "Mes, vyresnieji, žiūrint jaunimo akimis, gal per vėlai šiandie gavome Korp! Neo-Li-thuania spalvas. Tačiau, mūsų mintys, darbai ir siekiai visuome-t buvo kartu su visais korpo-racijos seniorais ir filiste-riais ir nepajutome, kaip nepa-rastai greit laikui bėgant į mūsų tarpą atėjo nauja karta, moder-niojo gyvenimo vėjų veikiamą, la-biausiai pasigendanti tikros, tei-singai naujų laikų reikšinius ver-tinančios minties.

Ta naujoji, modernioji karta esate Jūs, Korp! Neo-Lithuania nariai, Jūs ateinate, o mes trau-kiamės, perduodami Jums korpo-racijos idėjas, tas, kurios nesensta, ant kurių pagrindo yra susikūrusi ir pati Korp! Neo-Lithuania. Tai tautinė gyvybė, iš-tikimybė tautai ir jos nariams, ieškojimams tarpusavio sugy-venimo, sugebėjimas pareikšti ir skirtingą nuomonę, siekiant tiesos, bet ne kitus paneigiant, užgaunant. Kitaip sakant, mūsų ū-davinys padėti jums ugdytis tau-tinės dvasios kultūroje. Jei jūs, jaunieji, naujų laikų modernūs žmonės, mokėsite visa iš mūs perimti ir teisingai vertinant, pritaikant savo laikų dvasiai, per Korp! Neo-Lithuania bendromis jėgomis reikšitis.

Šis mūsų įsijungimas į filiste-rių eiles yra tiesioginis įsipare-i-gojimas dar efektingiau remti jau nuosius dvasiniai ir materialiai.

Ta proga turiu garbės pasvei-kinti Korp! Neo-Lithuania Lietu-vos Nepriklausomybės Fondo ir Amerikos Lietuvių Tautinės Są-jungos Valdybų vardu, kurie yra nuolatiniai jūsų darbų rėmėjai per savo vadovaujamas organi-zacijas ir asmeniškai. Kartupri-menu, kad ir šios veiklos barai laukia Jūsų su naujais planais ir entuziazmu.

Kreipiuos į jus, jaunoji lietu-vių išeivijos atžala, priminda-ma, kad šiandie visų minėtų kil-nių užsimojimų įgyvendinimas ir

išlaikymas yra tik Jūsų rankose. Pro Patria!"

Šventės proga korporaciją žo-džiu sveikino: A. Diržys, Filis-terijų S-gos New Yorke pirm., kun. dr. S. Valiūšaitis, J. Kiau-nė, ALTS I-jo sk. pirmininkas, Grudzys, Philadelphia's neolitu-anų vardu, V. Montvila -- Skau-tų Akademikų ir k. Raštu svei-kino: Lietuvos pasiuntinys B.K. Balutis iš Londono, Korp! Neo-Lithuania Vyr. Valdybos pirm. V. Mažeika, Pranas Narvydas, Detroito ir Chicago Korporacijų padaliniai, Studentų S-ga New Yorke, Studentų Ateitininkų s-ga ir t.t.

Baigiant iškilmingą dalį senio-jų valdyba perdavė pareigas nau-jai, kurią sudaro: AlgisSperaus-kas -- pirm., Algis Budreckis ir Juozas Maurukas vicepirminin-kai, Irena Vakselytė -- sekreto-rė, Giedrė Noakaitė -- arbiter elegantiarum, Vytautas Jurgėla -- išdininkas ir Dana Maurukaitė -- magistra.

Naujasis pirmininkas AlgisSpe-rauskas savo žodyje pabrėžė, kad organizacinio darbo sėkmė pri-klauso ne tik nuo valdybos, bet ir nuo visų narių talkos.

Po iškilmingo posėdžio buvo vaišės ir šokiai grojant Starollo orkestrui. Svečių tarpe matėsi ne tik newyorkiečių, bet ir iš Worcesterio, Mass., Waterbury, Conn., Philadelphia, Pa., New Jersey ir k.

KRONIKA

* Korp! GINTARAS 1963-64 m. VALDYBĄ sudaro: pirmininkas

DABAR LAIKAS SIŪSTI SIUNTINIUS ŠVENTĖMS JŲŠ GIMINĖMS IR DRAUGAMS LIETUVOJE COSMOS PARCELS EXPRESS CORPORATION

Paskubina jūsų siuntinį jūsų draugams ir giminėms į bet kurią SSSR dalį Licensed by V. O. Vnesheposiltoze

SIUNTINIAI APDAUSTI — PRISTATYMAS
GARANTUOTAS
— GAVĖJAS NIEKO NEMOKA —

Visuose mūsų skyriuose jūs rasite didelį pasirinkimą medžiagų moteriškiems ir vyriškiems drabužiams ir tuo taupysite nei perkant kitur. Jūs galite gauti ir kitokių reikmenų tinkamų siuntiniams pigiau nei bet kur kitur. Dėl papildomų informacijų ir nemokamų kaimaraščių rašykite ar aplankykite jums artimiausią skyrį:

• NEW YORK 3, N. Y. — 39 — 2nd Ave. AL 4-5456
• NEW YORK 11, N. Y. — 135 W. 14th St. CH 3-2583
• BROOKLYN 11, N. Y. — 370 Union Ave. EV 4-4952
• BROOKLYN 7, N. Y. — 600 Sutter Ave. DI 5-8808
• ATHOL, Mass. — 61 Mt. Pleasant St. CH 9-6245
• BOSTON, Mass. — 271 Shawmut Ave. LI 2-1767
• SOUTH BOSTON, Mass. — 359 W. Broadway 268-0068
• BUFFALO 6, N. Y. — 332 Fillmore Ave. TL 6-2674
• CHICAGO 22, Ill. — 2222 W. Chicago Ave. BR 8-6966
• CHICAGO 8, Ill. — 3212 So. Halsted St. WA 5-2737
• CLEVELAND 13, Ohio — 904 Literary Rd. TO 1-1068
• DETROIT, Mich. — 7300 Michigan Ave. VI 1-5355
• GRAND RAPIDS, Mich. — 606 Bridge St., N. W. GE 8-2256
• HANTRANCE, Mich. — 11333 Jos. Campau TO 7-1575
• HARTFORD 14, Conn. — 200 Franklin Ave.

Tel. 233-8030, 246-0215
• IRVINGTON 11, N. J. — 762 Springfield Ave. ES 2-4685
• YOUNGSTOWN 3, Ohio — 21 Fifth Ave. RI 3-0440
• YONKERS, N. Y. — 555 Nepphan Ave. GR 6-2681
• LOS ANGELES 22, Calif. — 960 Atlantic Blvd. AN 1-2994
• LAKEWOOD, N. J. — 126 — 4th St. FO 2-8569
• NEWARK 3, N. J. — 428 Springfield Ave. BI 3-1797
• NEW HAVEN, Conn. — 509 Congress Ave. LO 2-1446
• PATERSON 1, N. J. — 99 Main St. MU 4-4619
• PASSAIC, N. J. — 176 Market St. GR 2-6387
• PHILADELPHIA 23, Pa. — 525 W. Girard Ave. PO 5-5892
• PITTSBURGH 3, Pa. — 1015 E. Carson St. HU 1-2750
• SAN FRANCISCO, Calif. — 2676 Sutter St. FI 6-1571
• WATERBURY, Conn. — 6 John St. PL 6-6766
• WORCESTER, Mass. — 174 Millbury St. SW 8-2868

Įsigaliojo naujas patarnavimo būdas,
užsakant dovanas, gamintas Sov. Sąjungoje

REMDAMASI SUTARTIMI, SUDARYTA SU

V. O. VNIŠPOSYLTORGU

**COSMOS PARCELS EXPRESS
CORPORATION**

PRIMA APMOKĖTŲ DOVANŲ
UŽSAKYMUS

JŲŠ GIMINĖMS, GYV. LIETUVOJE.

• Jūs čia apmokate visą dovanų kainą.
• Pristatoma laike 5-70 dienų.

AUTOMOBILIAI
SALDYTUVAI
DULKIŲ SIURBLIAI
SIUVAMOS MASINOS

SKALBIAMOS MASINOS
TELEVIZIJOS
DVIRACIAI
SIMTŲ DAIKTŲ
PASIRINKIMAS

Dėl smulkių informacijų ir katalogo kreipkitės į
pagrindinį skyrį:

**COSMOS PARCELS EXPRESS
CORPORATION**

45 WEST 45th ST., NEW YORK 36, N. Y.
Tel CI 5-7905.

Dail. V. Vaitiekūnas savo studijoje.

V. Noreikos nuotrauka

LIETUVIAI SIMBOLISTAI RODO SAVO KŪRINIUS

Dailininkų Juozo Mielio, Antano Petrikonio ir Vlado Vaitiekūno darbų paroda atidaroma Čiurlionio Galerijoje, Chicagos Jaunimo Centre šį šeštadienį lapkričio 16 d. 6:30 val. vakare ir tęsis iki lapkričio 24 d. Parodos proga kreipėmės su keliais klausimais (dail. Vlado Vaitiekūnas).

Raimundas Mieželis

-- Jūsų paroda yra apibūdinama kaip lietuvių simbolistų paroda. Gal galite trumpai apibrėžti, kas yra simbolizmas ir kokią vietą jis užima meno gyvenime?

-- Pojučiais suvokiamoji realybė yra simbolizmas. Jau nuo žmogaus atsitolimo ant kojų jo pirmieji sutartiniai ženklai buvo simboliniai, kaip rodo urvinio žmogaus vadinamasis menas, vėliau išsivystęs į rašmenis. Pranašų, dvasininkų, metafizikų, teosofų, alchemikų bei Dievo ieškotojų siekius dailininkai pertiekia žmogui suvokiamoje realybėje -- simboliais. Daugiausia simbolizmu dailininkai išreiškia mistinę - metafizinę būrį.

-- Ar simbolizmas yra skirtingai išreiškiamas visų jūsų tapyboje?

-- Kiekvieno žmogaus mistinis pasaulis yra visiškai savitas. Todėl ir dailininkai simbolikai, reikšdami savo dvasios pasaulį, yra saviti tiek tematika, tiek technika bei forma.

Simbolizmą šiuo laikotarpiu (XIX - XX amžiais) galima būtų taip apibūdinti: 1) Absoliučiai abstraktinis (balta drobė), 2) Abstraktinis simbolizmas (baltoje drobėje taškas ir pan.) ir 3) Grynas simbolizmas -- metafizinis (pojučiais suvokiama realybė). Mūsų visų tapyba išreiškiama grynojo simbolizmo formoje.

-- Kaip vertinate lietuvių dabartinį meninį gyvenimą? Ar manote, kad lietuviai dailininkai yra pakankamai veržlūs ir kūrybingi?

-- Dabartinis lietuvių dailininkų gyvenimas yra gana veržlus. Ir pasakytume jog dailininkai, palyginus su kitų sričių meno kūrėjais, turbūt užima pirmą vietą. Nemažas dailininkų skaičius eina su gyvenimo avangardu ir yra supratę esame laikotarpio dvasią abstraktniame simbolizme ir žino ką jie daro.

-- Kokia Jūsų pažiūra į modernų meną ir kaip vertinate nu-

monę, kad lietuviai dailininkai turėtų kurti tautišką meną?

-- Modernus -- naujasis menas -- abstraktinis simbolizmas yra naujoji kryptis į sekančios eros renesansą. Tai yra naujos eros gimimas - pradžia. Šis naujasis menas turi ir turės rimtos įtakos ateities istorijai. Abstraktinio simbolizmo siekimai yra suformuoti tobulesnė mistiką, visatos aiškesnę viziją ir paties žmogaus santykį su žeme, visata -- Dievybe.

Tautinis kūrybinis menas gali buvoti tik tada, kai dailininkas gyvena -- kuria tikrai savo tėvynėje, negi izoliuotas nuo pašalinių įtakų. Pavyzdžiui, M.K. Čiurlionio visi darbai sukurti Lietuvoje dvelkia tautine kūryba. K. Šimonis gyvenęs visą savo gyvenimą Lietuvoje yra tikras lietuvių tautinės filosofijos, mitologijos ir pasakų kūrėjas. Taip pat ir skulptorius Zikaras.

Gi mums, svetur gyvenant, beveik neįmanoma įsijauti į tautinio meno kūrybą, nebeįsivaizduoti tautos dvasinio kvėpavimo, žemės sulčių. Gyventi ir kurti tikrai atsiminimais jau yra seno miršančio žmogaus reikalas.

TRUMPAI

* IRAKO SOSTINĖ BAGDADAS išgyveno ketvirtąjį sukilimą po buv. diktatoriaus Kasemo mirties. Politinės intrigos ir sukilimai vyksta Egipto Nasserio inspiruojamiems ir remiamiems "arabų vienybininkams" kovojant su nepriklausomybę išlaikyti siekiančiomis grupėmis.

* JAV NEGALI SURASTI bazės trimis savo atominiams povandeniniams laivams, plaukiojantiems Viduržemio jūroje. Tai pakaitalas panaikintų bazių Turkijoje, susitarus su Chruščiovu Kubos reikalu. (Chruščiovas kaip tik tvirtina tuo reikalu nieko neprižadėjęs!!)

Ispanija siūlo bazę, bet daugelis alijantų priešinasi susitarimui su Franco. Italija iš viso vengia atominių ginklų, o Graikija ir Turkija "atpuola", kaip Sov. Sąjungos kaimynės, kur tokios atominių ginklų basės "nepatinka" Nikitai.

Dievaitės Izidės skulptūra, esanti Fidės saloje Nilo upėje, Egipte. Vėly rudenį, kai Nilo vanduo pakyla, jis užlieja dievaitę ir visą salą. Vidurvasarį vėl iškyla pilname savo grožyje. Šią senovės Egipto šventyklą norima perkelti į kitą vietą, kas kainuotų apie 6 mil. dolerių.

FILATELIJOS KAMPELIS (13)

ANTANAS BERNOTAS

ARGENTINA išleido 4 pezu pašto ženklą, kurio pelnas skiriamas UNESCO (Jungtinių Tautų padalinio auklėjimo, mokslo ir kultūros reikalams) -- saugoti Nubijos meno paminklus. Piešinys -- senovės Egipto dievaitės Izidės statula ir simboliškai pavaizduotas Nilo vanduo.

Nubija, kraštas į pietus nuo Egipto, turi keletą labai svarbių senovės meno paminklų, kuriuos, pastačius Assuano užtvantę, pavaizduotas Nilo vanduo.

ISPANIJA išleido 3 pašto ženklą.

TINKAMI RŪBAI DUODA GERĄ SAVIJAUTĄ DĖMESIO!

Pas mus Jūs rasite vyrų pasaulį! -- Mes aprėngsime Jus nuo galvos iki kojų. Puikiausias pasirinkimas geriausių gaminių vyrų aprangai.

BOTANY „500“ kostiumai ir paltai, MANHATTAN marškiniai, LEE ir DISNEY skrybėlės. Krautuvėje Jūs laukiami kasdien, o sekmadieniais nuo 10 iki 4 val.

H. SEIGAN

VYRIŠKŲ RŪBŲ IR BATŲ KRAUTUVĖ

4630-32 S. Ashland Ave., Chicago 9, Ill. Telef. YA 7-1272

Čia gausite geras prekes pigesne kaina ir ilgesniam išsimokėjimui be nuošimčių! Mandagus patarnavimas lietuvių kalboje.

ly seriją, skirtą San Sebastian miestui. Ženkluose -- senieji miesto vaizdai ir antspaudai.

San Sebastian yra šiaurinės Ispanijos miestas ir turi apie 133,000 gyventojų. Jis yra Biskajos įlankos pajūryje ir apima siaurą išskysulį į jūrą, pasibaigiantį aukšta Monte Urgull kalva. Ant kalno ir jo papėdėje senovės pilis ir tvirtinimai. Miestas 1813 m. sudegė, bet vėliau atstatytas. Ispanijos karalius miestą 1886 m. padarė savo vasaros rezidencija, ir nuo to laiko jis ėmė garsėti kaip puikus pajūrio kurortas. Pašto ženkle parodyta, kaip miestas atrodė 1836 m.

IZRAELIS žydų Naujųjų Metų (5724) proga išleido trijų pašto ženklų seriją su piešiniais iš pranašo Jonah gyvenimo.

Pranašas Jonah, apie kurio gyvenimą yra surašyta viena Senojo Testamento knyga, gyveno VIII amž. prieš Kristų. Knygoje sakoma, kad pranašas Jonah Dievo buvo siųstas į asirų sostinę Ninivį skelbti atgailos. Nenorėdamas imtis to uždavinio, jis nutarė pabėgti ir Joppėje sėdėti į laivą, plaukiantį į Taršišą. Dievas pasiuntė baisią audrą, kuri mėtė Jonah laivą (tai parodyta 30 agorotų pašto ženkle). Burtams parodžius kaltininką, Jonah buvo išmestas į jūrą, kur jį prarijo didžiulė žuvis. Žuvies viduriuose jis išbuvo tris dienas ir ten sukūrė psalmę (tai parodyta 55 ag. pašto ženkle). Išspiautas Palestinos pakrantėje, jis vėl buvo lieptas vykti į Ninivį, kur gyventojus reikalavo daryti atgailą. Dievas Ninivos pasigailėjo, bet Jonah tuo buvo nepatenkintas ir išėjo į dykumą, kur sėdėjo didelio gūdo medžio pavėsyje. Dievas vėl nubaudė Jonah: karšta saulė nudejo gūdo lapus ir jis pasiliko be pavėsio (tai parodyta 8 agorotų pašto ženkle).

PRANCŪZIJA išleido trijų pirmokamų pašto ženklų seriją su žymiais prancūzais, kuriems šiemet sukanka kokios nors sukaktys. Ženkluose matome: Etienne Mehul, Nicolas-Louis Vauquelin ir Alfred de Vigny.

Etienne Nicolas Mehul (1763-1817) buvo prancūzų kompozitorius, kūręs dainas, įvairią teatrinę muziką ir operas, kurių jis parašė apie 40, tačiau nė viena jų nepasidarė populiari. Daugiausia jis pagarsėjo savo revoliucinėmis dainomis, kurių viena jų -- "Le chant du depart" (Atsiskyrimo daina) pasidarė labai populiari ir prilygo marseletai. Pašto ženkle matome kompozitorį, už o -- karius, žyguojančius su šia daina.

BOSTON

* BOSTONO LITUANISTINĖS MOKYKLOS tradicinis banketas įvyks lapkričio 17 d. 5 v.v. So. Bostono Lietuvių Piliečių Draugijos salėje II-me aukšte. Banketo tikslas yra pagerbti šioje mokykloje dirbančius pasižvenusius mokytojus, pasidžiaugti mokyklos laimėjimais ir sukelti bent kiek lėšų jos išlaikymui.

Meninę programos dalį išpildys dar niekad Bostone negirdėtas vyrų sekstetas, padainuodamas naujų dainų. Bus skaitomi humoristiniai dalykai. Po vakarienės -- šokiai, visus linkmins geras orkestras.

Dail. A. Petrikonis savo studijoje.

V. Noreikos nuotrauka

VYRIŠKI RŪBAI

SIUVAMI PAGAL JŪSŲ FIGŪROS IŠMIERAS, PASIRINKTĄ MEDŽIAGĄ IR STILIŲ

• KOSTIUMAI • PALTAI

• FORMALŲS RŪBAI • UNIFORMOS

Daibas atliekamas geriausiose Amerikoje „SIMPSON“ kompanijos siuvyklose.

Didelis pasirinkimas -- vietinių ir užsieninių medžiagų.

NAUJAUSI MADŲ ŽURNALAI

JONAS H. AKŠYS

6645 S. WINCHESTER AVE., CHICAGO 36, ILL.

Telefonas 925 - 5179

Šeštadieniais ir sekmadieniais nuo 9 val. ryto. Kainos: Paltai nuo \$80 iki ... Kostiumai nuo \$85 iki ...

CLEVELANDE IR APYLINKĖSE

MATYSIME TAUTINIŲ ŠOKIŲ FILMĄ

LB Bendruomenės I Apylinkė ruošiasi parodyti clevelandiečiams praeitą vasarą Chicagoje įvykusios Tautinių šokių šventės filmą. Tai bus pirmutinis toks supažindinimas su šokių švente tiems, kurie negalėjo į Chicago nuvažiuoti. Be abejo, matys save ir tie, kurie buvo nuvažinę, ir mūsų šokėjai dalyvavę programoje.

Vakaras numatytas suruošti Lietuvių salėje advento metu, gruodžio 15 d., sekmadienį. Prie filmų dar bus kita įdomi programa. Apie tai bus pranešta plačiau.

* DAIL. Z. ŽILINSKAS, Clevelande viešs Kanados portretistas, šį sekmadienį, lapkričio 17 d. 3 val. p.p. atidaro savo dailės darbų parodą Čiurlio Ansamblio namuose. Parodą tęsis keletą dienų.

Meną mėgstanti Clevelando lietuvių visuomenė kviečiama susipažinti su šio mūsų žymaus portretisto darbais.

* JAV LB CLEVELANDE I APYLINKĖ rengia tradicinį naujų 1964 metų sutikimo balių, panašia tvarka kaip buvo pernai. Baliaus numatyta rengti Lietuvių salėje.

* I APYLINKĖS VALDYBA savo posėdyje, lapkričio 10 d., išreiškė pageidavimą, kad solidarumo mokestį visi pasistengtų apsimokėti iki galo metų.

* NAUJOS JAV LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS TARYBOS rinkimai bus 1964 metais gegužės mėnesį. Vyriausia rinkimų komisiją sudaro: Pranas Karalius, pirm., Petras Balčiūnas, K.S. Karpis, Vida Kasperavičiūtė ir Zigmas Peckus.

* VLADAS BAKŪNAS, atskridęs į savo brolio Vytauto Bakūno laidotuves, buvo sustojęs pas savo bičiulį provizorių K. Mažoną. Ta proga Vl. Bakūnas turėjo ilgesnį pasikalbėjimą privačiais ir visuomeniniais reikalais su buvusiais bendradarbiais Klaipėdoje Ona ir Alfonsu Mikulskiais bei Edvardu Karnėnu. Prie vaišių stalo pas Mikulskius senį draugai, kiti nesimaitę nuo 1939 m. Klaipėdoje, drauge praleido keletą valandų jo brolio Vytauto Bakūno netekimo nuotaikoje.

Vladas Bakūnas yra aktyvus Los Angeles lietuvių kolonijos narys ir spaudos bendradarbis. (ek)

JAUNYSTEI RAGINIMAS

SLA 136 kuopa Clevelande yra paskelbusi jaunimo rašinių konkursą.

Tema labai lengva -- Ką SLA galėtų duoti jaunimui. Skundžiamės permenka jaunimui rodoma globa. Čia kaip tik gera proga pačiam gyvam, judriam jaunimui pasisakyti apie idėjinę veiklą, mokslą, meną, sportą, pramogas.

Rašinys turi būti ne trumpesnis, kaip trys mašinėle spausdinti puslapiai, vieną eilutę praleidžiant, bet galima rašyti ir ranka saistant atitinkamą darbo ilgumą.

Geriausiems kūriniams skiriamos trys premijos: \$25,00, \$20,00 ir \$15,00.

Konkurse gali dalyvauti visi Clevelande bei jo apylinkėse gy-

veną, kad ir nepriklausą prie Susivienijimo berniukai ir mergaitės iki 18 metų amžiaus.

Autoriai pasirašo slapvardžiais. O vardas, pavardė, amžius ir adresas -- pridedami uždarame voke. Rašiniai turi būti gauti iki š.m. gruodžio 1 dienos imtinai adresu: B. Auginas, 2838 Hampshire Rd., Cleveland, Ohio, 44118.

Sprendžiamoji komisija sudaryta iš Vl. Brazulio, B. Augino ir J. Stempužio. Premijos bus paskelbtos ir laimėtojams įteiktos gruodžio 8 dieną Lietuvių salėje.

LIETUVIŲ ŠEIMININKŲ DĖMESIUI

ĮDOMI IR ĮVAIRI "APLINK PASAULI" kepimo programa, kurioje iškilioje vietoje pasireikš premijas laimėję tautinių valgių receptai, spalvingi tautiniai rūbai ir 37 specialios dovanos su automatine elektrine indmasplauti mašina -- visa tai laukia Dirvos skaitytojus lapkričio 21 d. 8 val. vak. (ketvirtadienį).

Šis įdomus parengimas įvyks WHK radio stoties auditorijoje, 5000 Euclid Ave. Programą ruošia Dirva kartu su septyniais kitais svetimomis kalbomis leidžiamais laikraščiais, Radio stotis WXEN-FM ir The Illuminating Company.

Nemokami bilietai į šį rengimą gaunami Dirvoje. Galima užsisakyti telefonu ar paštu.

Nors pagrindinė programos dalis apima virimą ir kepimą tai nereiškia, kad dalyvauti reikia tik šeiminkams. Vyrai ir vaikai, visa šeima bus maloniai priimami svečiais.

Scenoje 8 šeiminkės, Illuminating Co. pristatytos, naudodamos 6 elektrinius pečius vienu metu demonstruos kaip paprastai ir lengvai galima paruošti parinktus valgius. Šeiminkės dėvės tautiniais rūbais, atstovaujančiais aštuonių laikraščių tautybes.

Visi svečiai bus apdovanoti parinktų valgių receptų knygomis.

PABALTIEČIŲ VAKARO ĮDOMI PROGRAMA

Andreas Traks, Reeli Meristu, Eriks Ievinš, Irene Stelmane, Aldona Balčiūnaitė, Jonas Daugėla ir Juozas Stempužis rūpinasi Baltijos Aidų programa ir jos pirmųjų metų progą trečiadienį, lapkričio 27 d., šv. Jurgio salėje rengia bendrą pabaltiečių vakarą, kuriame programą atliks latvių, estų ir lietuvių menininkai.

Tai pirmoji proga susitikti pabaltiečiams malonioje radijo vakaro aplinkoje. Šokiams gros J. Wendell orkestras, o vaišes ruošia visų trijų tautybių šeiminkės.

Įėjimas \$2,50, moksleiviams ir studentams -- \$1,50. Bilietai gaunami Dirvoje.

* FENN COLLEGE meno ir muzikos programų eilėje lapkričio 17 d. (sekmadienį) randame labai įdomų koncertą išpildoma senoviniai muzikos instrumentais. Parodymui bus išstatyta 6 pedų ilgumo fleita.

Panel Hall patalpose ruošiamo renesansinio koncerto pradžia 8,15 val. vak.

* CLEVELANDO ORKESTRO lapkričio 21 ir 23 d. koncertų programoje pasirodys kylanti žvaigždė, pianistas Claude Frank. Jis išpildys Piano Concerto C minor, vieną didingiausių Mozarto instrumentalinių kūrinių.

Claude Frank simfoninių orkestrų lydimas, piano rečitaliais yra pasirodęs visoje eilėje Amerikos ir Europos miestų.

Koncerto programoje dominuos Bacho, ir Mozarto kūriniai. Pradžiai, tiek ketvirtadienį tiek ir šeštadienį 8, 30 val. vak.

ATSIŠVEIKINO SU CLEVELANDIEČIAIS

Viešnia australietė solistė G. Vasiliauskienė, po sėkmingo koncerto Chicagoje, buvo sugrįžus į Clevelandą pas savo seserį ir Dr. Sandargus. Praėjusį šeštadienį, Sandargai buvo surengę dainininkei išleistuves, o trečiadienį išvažiavo į Chicago ten pabuvoti kelias dienas tarp daugybės savo draugų ir naujų pažįstamų. Iš ten dar vyksta į Omaha, Neb., kur jai rengiamas koncertas, o tada jau į Los Angeles, kur jos taip pat laukia su koncertu. Po to, kartu su savo akompaniatore Dorothy Oldham jau laivu kečiaus atgal į Adelaidę.

Sol. G. Vasiliauskienė išvyksta su daugybe malonių išpūdžių. Kur tik ji koncertavo, buvo labai šiltai priimta. Clevelandiečiams dėkoja už gražų jos koncerto įvertinimą.

Be vietinių svečių su viešnia atsisveikinant dalyvavo p. Sandargų ir G. Vasiliauskienės artimi draugai O. ir J. Ribinskai ir S. ir V. Urbanai iš Detroito.

GERAS ORKESTRAS GROS ŠOKIAMS

Vokiečių radijo pranešėjo J. Wendell saloninis orkestras gros šokiams Baltijos Aidų radijo vakare, kuris įvyksta trečiadienį (prieš Padėkos dieną), lapkričio 27 d. 7 val. 30 min. vak. šv. Jurgio salėje.

Baltijos Aidų radijas, minėdamas savo pirmąsias metines kviečia visus lietuvius gausiai dalyvauti tokiam pirmajame pabaltiečių susitikime. Vakaro programą atliks solistė Juzė Krištolaitytė, kanklių orkestras, estų ir latvių dainininkai bei radijo pranešėjas.

Įėjimas \$2,50, moksleiviams ir studentams -- \$1,50. Bilietai gaunami Dirvoje.

* KATALIKŲ DIOCEZIJA Clevelande nuo lapkričio 24 d. iki gruodžio 1 d. vykdys metinę Padėkos Dienos rinkliavą rūbais. Surinkti rūbai skirstomi po visą pasaulį milijonams beturčių, ypatingai kudių ir mokyklinio amžiaus vaikų tarpe.

Praeitais metais JAV per tą rinkliavą buvo surinkta 16 mil. svarų rūbų. Rūbų rinkliava vyks visose katalikų parapijose.

PABALTIEČIŲ VAKARAS

Solistė Juzė Krištolaitytė, kanklių orkestras, vadovaujamas Onos Mikulskienės, latvių ir estų dainininkai atliks programą Baltijos Aidų radijo vakare, kuris įvyksta trečiadienį (prieš Padėkos dieną), lapkričio 27, šv. Jurgio salėje. Pradžiai 7 val. 30 min. vak. Įėjimas \$2,50, moksleiviams ir studentams \$1,50. Bilietai gaunami Dirvoje.

Po programos bendros vaišės, šokiai ir bičiuliškas susipažinimas su estais ir latviais, kurių žada nemažai šiame vakare dalyvauti.

IŠ CLEVELANDO JŪRŲ SKAUTŲ VEIKLOS

Neseniai jūrų budžių M. Jankaus įgula turėjo savaitgalio iškylą prie Pymatuning ežero. Ta proga vyr. valt. A. Andrašius ir valt. G. Sniežkus davė jūrų budžių žodį. Iškilai vadovavo j. paskn. Pr. Petraitis.

Spalio mėn. 12-13 d. Clevelande lankėsi Toronto Jūrų Skautijos Neringos Tunto tuntininkas v.j. sk. B. Stundžia. Buvo apsiėjęs pas v.j. sk. V. Petukauską. Ta proga turėjo pasitarimus su Clevelando jūrų skautų vadovais v.j. sk. V. Petukausku, j. ps. Pr. Petraičiu ir v. valt. D. Kižiu. Tartasi bendrais Jūrų Skautijos reikalais ir dėl galimybių surasti bendrą stovyklavietę Clevelando, Detroito

"Antrojo Kaimo" pirmasis pasirodymas Chicagoje buvo žiūrovų šiltai priimtas. Vaidinimas bus pakartotas Hollywoodo svetainėje lapkričio 15 ir 22 d. Nuotraukoje keturi "kaimiečiai" Sadutės šokyje: R. Stakauskas, K. Almėnas, S. Grebliūnas ir R. Vėžys. Ta proga norime pastebėti, kad "Antrojo Kaimo" sąstate vaidina ne Vytautas Remeikis, kaip Dirvoje buvo anksčiau paskelbta, bet Vytautas Deme-P. Petručio nuotrauka

ir Toronto jūrų skautams.

Lapkričio mėn. 10 d. Lietuvių Klubu salėje įvyko Clevelando Jūrų Skautų Vietininkijos metinė sueiga, kurioje dalyvavo jūrų skautės, jūrų budžiai, jūrų skautai ir gausus bebrų atžalynas. Ta proga sveikino vietininkas v.j. sk. Vl. Petukauskas ir pavaduotojas j. ps. Pr. Petraitis. Po trumpo raportu buvo perskaityti įsakymai ir padaryta inspekcija. Vietininkas įteikė tolimo buriavimo ženklus v.v. A. Andrašiumi ir jūrų sk. L. Juodytei.

Pasibaigus oficialiai daliai, buvo parodytas filmas iš 1963 m. vasaros jūrų skautų stovyklos. Clevelando Jūrų Skautų vietininkija dėkoja G. ir M. Aukštuoliams, kurie vėl maloniai priėmė į savo garažą žiemojimui jūrų skautų būrinį laivą.

IŠNUOMOJAMAS 5 KAMBARIŲ BUTAS

virš Superior Savings & Loan Assn. patalpų, East 68 ir Superior Ave. kampas.

Teirautis telefonu: HE 1-2497

PARDUODAMAS NAMAS 2 šeimų, 5-5 kamb. E. 143 gt. į pietus nuo St. Clair; arti susisiekimo, krautuvų, mokyklų ir t. t. Lietuvis savininkas.

Skambinti GL 1-8729 (132)

EAST CLEVELAND-13515 EUCLID AT SUPERIOR

SAVINGS EARN

4 1/2 %

ACCOUNTS INSURED TO \$10,000

OPEN EVERY SATURDAY UNTIL 2:30 P. M.

SUPERIOR SAVINGS

HOME AND REMODELING LOANS

IN TOWN OFFICE-6712 SUPERIOR AT E. 68TH

JAKUBS & SON FUNERAL HOMES

Vėsinamas oras Jūsų patogumui

Della E. Jakubs & William J. Jakubs

Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai 35 metai simpatingo ir rimto patarnavimo.

6621 Edna Avenue
EN 1-1763

936 East 185 St.
KE 1-7770

LOS ANGELES

PRADEDAMOS TENISO PIRMENYBĖS

Kalifornijos lietuvių lauko teniso pirmenybės pradedamos Los Angelese lapkričio 30 d. 9 val. ryto Griffith Parke, vadinamam Vermont Canyon, priešais Graikų teatrą. Kalifornijos Lietuvių Teniso Klubas rezervavo dvi aikštes, pirmas iš kairės, apatinėje dalyje.

Maloniai kviečiami pirmenybėse dalyvauti visi Teniso Klubas užsiregistravusieji, taip pat ir dar nesukubę užsiregistruoti. Bus stipresniųjų ir silpnųjų grupės. Abiejų grupių laimėtojai gaus dovanas: pirmosios pereinančią taurę, antrosios -- dedikuotą knygą.

Los Angelese gyvenantieji tenisininkai prašomi kreiptis į valdybos narį Antaną Polikaitį, 4413 Clarissa Drive, tel.: 662-2568. Pajūryje gyvenantieji į pirmininką Česlovą Gedgaudą, 1021 A 12th St., Santa Monica, Calif., tel.: 394-8794., arba į kitus tenisininkus.

TORONTO

* SKAUTŲ TĖVŲ IR RĖMĖJŲ KOMITETO bazaras, įvykęs lapkričio 9 d. Prisikėlimo parapijos salėje, praėjo su dideliu pasisekimu. Vertingais laimėjimais turtingas bazaras veikė labai gyvai ir, reikia manyti, davė gražaus pelno. Padovanoti dailininkų H. Žmuidzinienės ir V. Bričkaus paveikslai varžytinių keliu atiteko J. Česėkui, p. Dronseikienei ir P. Kudreikiui. Bazaro organizacinį darbą, talkininkaujant kelioms dešimtims nuoširdžių skautiškos veiklos rėmėjų, sumaniai pavadė P. Česėkienė.

* KUN. B. PACEVIČIUS yra nukeltas į lietuvių parapiją. Tas sukėlė lietuvių visuomenėje tam tikrą nepasitenkinimą. Yra susidariusi iniciatorių grupė, kuri rūpinasi, kad kun. B. Pacevičius būtų grąžintas į lietuvišką parapiją, kur galėtų gimtojo kalboje savo tautiečių tarpe dirbti pastoracinį ir lietuvišką darbą.

* STASYS DABKUS, Dirvos foto korespondentas, kurį laiką sirgęs -- pasveiko ir jau grįžo į darbą. Ligonis ligos metu buvo dr. J. Urbaičio priežiūroje.

* LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS SOLIDARUMO INAŠŲ VAJUS prie lietuvių bažnyčių ein į pabaigą. Šią pareigą kiekvienas lietuvis yra kviečiamas atlikti. Mokestis tik 2 dol. metams. Nuolatiniai solidarumo mokestį galima sumokėti Lietuvių Namuose.

Paraginkit savo pažįstamus užsiprenumeruoti DIRVĄ

Clevelando Lietuvių Piliečių Klubas

rengia įdomų PASILINKŠMINIMĄ - VAKARĄ
Lapkričio 16 d. (šeštadienį), 7 val. vak.
ALUS DUODAMAS DOVANAI.

PROGRAMOJE:

Kalekutuų bei kumpių dovanos, įvairios kitos įdomybės, šokiai grojant populiariam orkestrui, skanūs užkandžiai ir visa eilė kitų pramogų.

Įėjimas su Klubu nario kortele. Kviečiami visi nariai ir jų svečiai dalyvauti nuotaikingame ir įvairenybių pilname rengime.

Rengimo Komisija

DIRVA

Nr. 131

1963 m. lapkričio 15 d.

KAS IR KUR?

* **TURINTIEJI ANTANO VALIUKENO**, buv. Akademiko, Jaunosios Kartos redaktoriaus nuotrauką, prašomi paskolinti Dirvos redakcijai, norint ją panaudoti spaudai.

* **DAIL. NATALIJA JASIUKYNAITĖ**, 21 East 10 St., New York, lapkričio 10 d. atidarė savo studijos galerijoje tapybos parodą.

* **RIČARDAS BAČKIS**, dr. Stasio ir Onos Bačkų, Washington, sūnus, nuo 1964 m. sausio 1 d. yra skiriamas į Ispaniją atsakingoms UNILEVER įmonių tame krašte reorganizavimo pareigoms. Iki šiol Ričardas dirbo UNILEVER centre, Europos skyriuje kaip įmonių vadybos konsultantas.

Nežiūrint, kad savo tiesioginių darbu buvo labai užimtas ir nuolat tarnybos reikalais važinėjo į įvairius kraštus, R. Bačkis visą laiką aktingai dalyvavo lietuviškoje veikloje.

* **KUN. KLEB. J.C. JUTKEVIČIUS**, Athol, Mass., rašo, kad jo parapijos ir apylinkės lietuviai parašė virš 300 laiškų Life žurnalui, protestuodami dėl 1963 metų rugsėjo mėn. 13 d. numerio, kuris buvo skirtas Sovietų Sąjungai ir kur nebuvo užsiminta nė žodžiu apie Lietuvos pavergimą ir lietuvių tautos naikinimą. Anot kun. Kleb. Jutkevičiaus, laiškų rašytojai jau gauna atsakymus iš Life žurnalo redakcijos, kuriuose sakoma: "...Our editors have consistently supported the full restoration of freedom to the Baltic peoples..."

KUPREVIČIAUS KONCERTAS

Sekmadienį, lapkričio 17 d. chigagiečiai laukia svečio -- pianisto Andriaus Kuprevičiaus, kuris Jaunimo Centro didžiojoje salėje patieks Aleksandro Scriabino ir Chopino kūrinių koncertą. Rengėjai -- N. P. Marijos seserų vienuolyno rėmėjai. Pelnas skiriamas Matulaičio namų statybai. Koncerto pradžia 4 val. Bilietai gaunami "Marginiuose", 2511 W. 69 St., Karvelio Prekybos Namuose 2715 W. 71 St., Cicero - Stangerbergo krautuvėje 4938 W. 15 St. ir prieš koncertą prie įėjimo.

* **DAIL. ANASTAZIJA TAMOŠAITIENĖ**, po gerai pasisekusios parodos Los Angeles, persikelia su savo dailės darbais į rytinį Amerikos pakraštį.

Lapkričio 16 ir 17 d. jos dailės darbų paroda vyksta Baltimorėje, Lietuvių Salėje (851 Hol-lins St.).

Dail. A. Tamošaitienės paroda įdomi tuo, kad ji skiriasi nuo kitų parodose išstatomų dailės darbų savo meniškais kilimų audiniais. Kaip programos prastarmėje kalba Jonas Aistis, "jos sieniniai kilimai... jau išeina iš pritaikomojo meno rėmų. Kompozicija, koloritu ir meniniu išgyvenimu jie jau priklauso grynojo meno sričiai."

* **JONAS JASAITIS**, LB Centro Valdybos pirmininkas, rašo Rezoliucijoms Remti Komiteto vadovybei: "... JAV Lietuvių Bendruomenės Centro Valdyba rezoliucijų reikalą nuoširdžiai remia ir sveikina Jūsų ir Jūsų tautininkų darbą..." LB Centro Valdyba pažadėjo padaryti eilę darbų rezoliucijų pravedimo reikalu.

* **CEZARIS SURDOKAS**, Baltimore, Md., baigė suformuoti Rezoliucijoms Remti skyrių ten. Skyriaus vadovybėn įeina: C. Surdokas, kun. K. Pugevičius, adv. T. Gray-Grajauskas, dr. E. Armanienė, J. Galievičius, V. Misiūnaitė ir E. Šilgalis. V. Misiūnaitė ir E. Šilgalis yra studentai. Lietuviai, gyvenę Maryland valstijoje visais rezoliucijų reikalais terašo: Mr. C. Surdokas, 5315 Lothian Rd., Baltimore Maryland, 21212.

* **DR. VINCAS KANAUKA** iš New Yorko, yra vienas iš tų med. gydytojų, kuris netikusiai prenumuoja lietuvišką spaudą, ją nuosekliai skaito, seka lietuvių

Detroito aktoriai, kurie vaidins Ibseno dramą Nora. Pirmoje eilėje iš kairės: Algis Pesys, Rasa Lišauskaitė, rež. Z. Arlauskaitė-Mikšienė. Antroje eilėje: Vincas Žebertavičius, Irena Laurus, Zita Dargelytė ir Algis Gladkauskas.

kultūrinį gyvenimą ir pats jame dalyvauja, bet taip pat randa laiko skaityti ir svetimomis kalbomis apie Lietuvą.

Jis papildė žinutę, tilpusią Dirvoje spalio 28 d. apie rusų emigrantų laikraštį Novo Ruska-ja Slovo, pažymėdamas, kad pats laikraštis nėra lietuviams pelningas, dažnai užmiršta mūsų vardą išvardindamas Pabaltijo valstybes, tačiau bendradarbis V. Zavalškin, meno kritikas, nepamiršta ir kiekvieną progą pamini ir iškelia mūsų Čiurlionį, kaip genialų lietuvių.

OPERETĖS CHORAS RUOŠIASI DAINŲ ŠVENTEI

Vienas seniausių chorų JAV yra Brooklyn Operetės choras, kuris pradėjo intensyviai ruoštis pasaulinės parodos metu įvyks-tančiai dainų šventei. Šiuo metu choro dirigentu yra muz. M. Cibas.

Choristų eilės neseniai papildė Akelienė, Uknevičienė, Vyšniauskaitė, Černiauskas, Karmazinas ir dr. B. Svogūnėlis. Repeticijos vyksta penktadienį vakarais F. Bručo svetainėje.

Choristai buvo pradžiąginti p. Černiausko įsijungimu į Operetės choro eiles, kuris tik prieš metus laiko atvyko iš Lietuvos.

Pereitą penktadienį choro reikalų vedėja L. Gudeliienė pranešė, kad ilgametė choro narė Br. Spudienė ir svetainės šeimininkas F. Bručas švenčia gimtadienius ir ta proga surengtos vaišės. Vaišių metu prisiminta kiti "naujagimiai" ir varduvinininkai (Kantakevičius, Ilgutis) bei naujai įstoję nariai. Pasielista keletu sveikinimų žodžių ir sugiedota Ilgiausių metų. Į vaišes atsilan-

Ibseno drama Nora Detroite

APIE "NORĄ" IR IBSENĄ

Minint Detroito Lietuvių Organizacijų Centro 20 m. veiklos sukaktį, Detroito lietuvių dramų sambūris įdomiai ir reikšmingai ryžosi šią sukaktį paminėti. Z. Arlauskaitė - Mikšienė ėmėsi rimto ir sunkaus darbo: Ibseno "Noros" dramą paruošimo vaidybai. Ji, kaip ir visados, sugėbė įtraukti visą vaidybos kolektyvą į to veikalo pastatymą.

Detroito aktoriai dirbdami savo įprastinius darbus, vakarais ir šventadieniais eilę valandų praleidžia repeticijs. Veikalas sunkus. Tad reikia daug ir sunkiai padirbėti. O režisierė Mikšienė pastebi kiekvieną smulkmeną: pataiso, nurodo, pabara... ir vėl šypsosi. Po kiekvienos repeticijos, jaučiama ir matoma pažanga.

Dar prieš vaidinimą, kuris įvyks š.m. lapkričio 23 d. 7 val. Lietuvių Namuose, 3009 Tillman g., kaip nepamiršti tų pasiryžusių idealistų, kurie viską atiduoda lietuvių teatrui, lietuviškajai scenai. Štai jie:

Algis Pesys, Rasa Lišauskaitė, Vincas Žebertavičius, Irena Laurus, Zita Dargelytė, Algis Gladkauskas, rež. Z. Arlauskaitė - Mikšienė.

kė ir New Yorko lietuviškos radijo valandos vedėjas Jokūbas Stukas.

Tikimasi, kad atsisrįs ir daugiau dainos mėgėjų, kurie įsijungs į Operetės chorą ir reprezentuos lietuvišką dainą pasaulinės parodos metu šalia kitų chorų.

tieks žmonių, kad vargu ar užteks vietų Lietuvių Namuose. Tuo pagrįsime aktorius, jų idealizmą, ir kartu pasveikinsime DLOC 20 m. sukaktį.

V. Saurimas

DETROITO ORGANIZACIJŲ VAKARAS

Detroito Lietuvių Organizacijų Centras, minėdamas 20 metų veiklos sukaktį ruošia vakarą, kurio pelnas skiriamas ateinančių 1964 metų Vasario 16-tos šventės minėjimui. Vakarą įvyks šeštadienį, lapkričio 23 dieną 7 val. vak. Lietuvių Namuose, 3009 Tillman gt. Meninę vakaro dalį atliks Detroito Dramos Mėgėjų sambūris vadovaujamas rež. Ar. lauskaitės - Mikšienės, vaidinant Henriko Ibseno "Norą". Bilietai \$2 ir \$3, studentams tik \$1.

Po vaidinimo bufetas ir šokiai grojant Vytauto Petrausko Atžalyno orkestrui.

Detroito, apylinkių ir Kanados visuomenė maloniai kviečiama atsilankyti ir paremti organizacijų centro pastangas ir kartu maloniai praleisti vakarą.

DLOC Valdyba

CHICAGO

ALRK FEDERACIJOS KONGRESAS CHICAGOJE

ALR Katalikų Federacija, apjungianti Amerikos lietuvių katalikų vienuolijas, organizacijas, draugijas ir kat. laikraščius, lapkričio 29, 30 ir gruodžio mėn. 1 d. šaukia savo kongresą Chicagoje. Pirmąsias dvi dienas Kongresas posėdžiaus Jaunimo Centro patalpose, paskutinę -- pamaldos šv. Kryžiaus bažnyčioje ir iškilmingas baigiamasis posėdis šv. Kryžiaus parapijos salėje.

Kongrese su balsavimo teise dalyvauja visi Federaciją sudarančių organizacijų, jų padalinių ir kitų vienetų su įgaliojimų pasiųsti atstovai. Bet Kongresan yra kviečiami dalyvauti visi lietuviai, nes darbotvarkė yra numatoma plati ir įvairi. Bus skaitomos trys paskaitos plenumo posėdžiuose ir trys paskaitos sekcijose.

Plenumo posėdžiuose bus šios paskaitos: Dr. A. Liulevičiaus "Katalikų atsakomybė už lietuvišką ir katalikišką veiklą". Kaz. Kleivos -- "Kokia yra ALRKF ateities" ir P. Maldeikio ir Lo-yolos Universiteto prof. Zvetinos -- "Lietuvių tautos likimo kova ir pagalba pavergtajam broliui". Sekcijose -- jaunimo: "Jaunos lietuviškos šeimos kūrimo pagrindai", moterų -- "Kiek katalikė moteris gali prisidėti prie dvasinių pašaukimų ieškojimo" ir vyrų sekcijoje -- "Kodėl ir kaip katalikai vyrai gali prisidėti prie katalikiškosios akcijos".

Kongreso dalyviai turės banketą, o jaunimui organizuojamas meno vakaras.

(gg)

A. A.

Vytautui BAKŪNUI

tragiškai mirus, mūsų mielai sponsorei Stefanijai Bakūnienei, šeimai ir artimiesiems gilią užuojautą reiškia
Kostas Paliliūnas
Brigita Paliliūnaitė-
Jakimčienė

A. A.

Mamertui PLECHAVIČIUI

mirus. Jo sesutėms: poniai Elenai LEGECKIENEI, poniai Pranei ROZINSKIENEI ir broliams: gen. Povilui PLECHAVIČIUI bei dr. Leonardui PLECHAVIČIUI nuoširdžią užuojautą reiškia
Vanda ir Julius Bagdonai

Mūsų nariui

Prof Dr. M. Povilui STANČIUI mirus,

liūdinti LIETUVIŲ PROFESORIŲ DRAUGIA AMERIKOJE reiškia gilią užuojautą jo žmonai poniai Genovaitėi Stančienei.
LPDA Valdyba

Pianisto Andriaus Kuprevičiaus koncertas įvyksta šį sekmadienį, lapkričio 17 d. Chicagoje Jaunimo Centre. Koncertą rengia Vysk. Matulaičio senelių prieglaudos statybos remėjos. Vyt. Maželio nuotrauka

Pats skaityk ir kitus
ragink prenumeruoti
DIRVĄ

GRAMERCY SHIPPING CO.

ĮSTEIGTA 1947 — TURINTI MASKVOS USSR VNEŠPO-SYLTORG LEIDIMĄ — TURINTI DEPARTMENT OF BANKING AND INSURANCE (USA) LEIDIMĄ IR DRAUDIMĄ.

BE MUITO DOVANOS Į USSR: Siuvamos mašinos, automobiliai, dviračiai, šaldytuvai, skalbimo mašinos ir daug kitų.
MŪSŲ SKANIŲ IR AUKŠTOS KOKYBĖS MAISTO PRODUKTŲ SIUNTINIAI. SIUNTINYS "R" įkainuotas \$36.75.

1 svaras degintos kavos, 1 svaras Cacao, 1 sv. šokolado, 2 sv. virimui alyvos, 2 sv. cukraus, 2 sv. ryžių, 1 sv. sūrio, 2 sv. rūkytų lašinių, 2 sv. rūkyto kumpio, 2 sv. džiovintų vaisių.

AUKŠTOS KOKYBĖS MEDŽIAGOS
Reikalaukite mūsų sąrašų.
Gramercy - N. Y.
118 EAST 28th ST., Nr. 906
NEW YORK 16, N. Y.

PINIGAI Į USSR

Pilnai garantuotas pristatymas per dvi savaites. Pilnai išmokama. Gavėjo pasirašyti kvitai.

Kursas: 9 rubliai už \$10.
Už patarnavimą mokestis iki
\$35.00 — \$35.00.
Virš \$35.00 — 10%.

Gramercy - N. Y.

744 BROAD ST., Nr. 925
NEWARK, NEW JERSEY

Siuntiniai ir pinigai siunčiami į Vak. ir Rytų Vokietijas, Lenkiją, Rumuniją, Vengriją, Čekoslovakiją ir kitur.

New York telephone MU 9-0598

Atidarytas darbo dienomis 9-5:30, šeštad 10-1, sekmadienį uždaryta.